

פרשת והיה עקב

רעיא מוזימנא

(א) והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה וגו', ואכלת ושבעת וברכת את יי' אלהיך וגו'. [א] פקודא דא לברכא ליה לקביה, על כל מה דאכיל ושתי, ואתהני בהאי עלמא. ואי לא בריך, אקרי גזלן לגבי קביה. דכתיב [א] גזלן אביו ואמו. והא אוקמוה חברייא. בגין דברכאן דברך ב"נ לקביה, אתי לאמשכא חייך ממקורא דחיי, לשמיה [א] דקביה קדישא, ולארכא עליה מההוא משתא עלאה, ואתי לאתמשכא מתמן לכל עלמא.

חלופי גרסאות

■ ליג דקביה

מסורת הוזר

[א] (מסלי כח) לך י צ"א

דרך אמת [א] מצוח היא לברך.

מראות הסולם

(א) ביאור המאמר. כל הגאון שאדם נחשב מהקביה אם מברך עליה. הוא מעלה אותה הגאון עם כוונת הברכה לבחינת מין אל המלכות. שעי"ו עולים ז"א ומלכות לבינה. ומקבלים שם מוחין וכלים. שמהם יורד השפע לכל העולמות. ובשביל זה מהנה הקביה את האדם. ונמצא שאם אדם נהנה ולא בריך, הרי הוא גזלן את הקביה. וי"ש (באות א') וז"ל לא בריך אקרי גזלן לגבי קודשא ב"ה דכתיב, גזלן אביו ואמו. אביו זהו ד"א. אמו, זו היא המלכות. כי הגשמות הן תולדות של ז"א ומלכות.

(ב) ונודע, שגדלות וזוג זוי"ן אינם רק

בעת התפלה, אבל שלא בשעת התפלה, וזוגם נפסק, וחוזרים לקטנות לבחינת ו"ק. ולפיכך אנו צריכים בכל ברכה, להמשיך גדלות לזוי"ן מחדש. ומקום ההמשכה הוא מא"א עלאין, כי הם תמיד בבחינת גדלות ופ"מ, וזוגם אינו נפסק לעולם, כי הם אינם צריכים להורדת המלכות מבינה שלהם, להיותם בטוד כי חפץ חסד הוא. והם נחשבים כמו שלא יצאו מראש א"א. כמ"ש (ב"ב דף ל"ו ד"ה ולפיכך) משא"כ למטה מהם, אפילו בישסות וזוגם נפסק. אמנם ברכותינו אינן עולות עד או"א, כי הם למעלה מהשגותינו, ותכלית עליתנו היא עד המלכות.

מטעם

הסולם

מאמר כוונת הברכה

(א) והיה עקב תשמעון וגו': ואכלת ושבעת וברכת את יי' אלקיך וגו'. מצוה זו היא לברך את הקביה על כל מה שאכל ושתה ונהנה בעולם הזה, ואם אינו מברך נקרא גזלן להקביה. שכתוב, גזלן אביו ואמו. והעמידו החברים שסובב על הקביה. משום שהברכות שהאדם מברך את הקביה באים להמשיך חיים ממקור החיים, שהוא בינה. לשמו הקדוש של הקביה, ולהריק עליו מאותו שמו העליון. שהוא שפע החכמה, ומשם בא להמשך בכל העולם. וכתוב

(דפו"י דף ר"ע ע"ב)

(ב) וכתוב ואכלת ושבעת וברכת את יי אלהיך • ואינן ברכאן, אריק
 בינ באינן מלין מההוא מקורא עלאה, ואתברכאן כל אינן דרגין ומקורין.
 ואתמליין לארקא על כל עלמין. ואתברכאן כלהו כחדא.

(ג) ועיד אצטריך בינ, לשואה רעותיה ברזא דברכאן, בגין דיתברכח
 אבהו ובניו, כלא כחדא. ומאן דמברך לקביה, ב אתברך, ונטיל חולקיה מאינן
 ברכאן, בקדמיתא דכל עלמא לתתא. כיון דשמא דקביה מתברך מתמן, נחית
 ושרא על רישיה חולקא קדמאה. והא אוקימנא דכתיב, ט בכל המקום אשר
 אזכיר את שמי אבא אליך, וברכתך. כיון דההיא ברכה אתייה ושרייה על
 על רישיה, מתמן אתפשט בכל עלמא.

מסורת הזהר

(ג) שמות כ) במדבר ו צ"ט.

חלופי גרסאות

ב יתברך. ג מוסיף וברכתך אזכיר כד"א (תהלים
 כ) יזכור כל מנחותיך.

מראות הסולם

הסולם

(ב) וכתוב ואכלת וגו' : וכתוב, ואכלת
 ושבעת וברכת את ה' אלקיך. ובאלו הברכות
 מריק האדם במלים אלו, שפע מאותו מקור
 העליון, שהוא בינה, ומתברכים כל המדרגות
 והמקורות של ז"א ומלכות, ומתמלאים בשפע,
 להריק לכל העולמות ומתברכים כולם יחד.
 (ג) ועיד אצטריך בינ וכו' : ועיד צריך
 האדם לשום רצונו בסוד הברכות, בשביל
 שיתברכו האבות, שהם חגיגת דז"א, והבנים,
 שהם נהי"י דז"א, כולם ביחד. ומי שמברך
 להקביה, מתברך, ולוקח חלקו מאלו הברכות,
 בתחילה לכל העולם למטה. כיון ששמו של
 הקביה נתברך משם, חלק הדאשון מאלו
 הברכות, יורד ושורה על ראשו של המברך.
 וכבר העמרנו, שכתוב, בכל מקום אשר אזכיר
 את שמי אבא אליך וברכתך. ואחר שאותה
 הברכה באה ושורה על ראשו של המברך,
 מתפשט משם לכל העולם.

מטעם שנשמותינו הן תולדות המלכות. אלא
 אחר שהברכה עולה עד המלכות, מתחזקת
 משום זה המלכות וז"א ועולים עד הווג
 דאז"א וישסות, דהיינו עד הדעת המיוחד
 אז"א וישסות, שה"ס חכמה ובינה, וז"ש
 (באות ז') דההוא ברכתא סלקא ואנהיר
 בוצינא דלא נהיר, ואתקיף לה בתוקפא
 תקיפא לסלקא לעילא, שהברכה מחזקת
 אותה, שתעלה למעלה, עם ז"א, לזווג דאז"א
 וישסות, לקבל משם גדלות כלים ומוחין.
 וז"ש (באות ו') וכיון דהאי ברכתא סלקא,
 כל דרגין דלעילא כלהו, וזמינין לגבי
 ההוא נחורא דלא נהיר, וכו', כי עולה
 אליהם עם ז"א, ומקבלת כלים ומוחין, ומזווגת
 עם ז"א.

(ג) וענין עלית הברכה אל המלכות הוא
 על דרך שנתבאר בעלית התפלה, לעיל (ויקהל
 אות ק"ל. ע"ש כל האריכות, כי לא אכפיל
 הדברים). כי הברכה מתרבת תחילה בבינה
 ותרי"מ דמלכות שנפלו לעולם הזה שהמברך

בשעתא

נמצא בו. ואח"כ צריכים לכוון בשם מ"ב המעלה, כמ"ש בזהר במקום אחר. שהוא
 הורדת המלכות ממקום בינה של כל המדרגות, ואז מחצית הפרצוף העליון שנשאר בכל
 מדרגה, שה"ס כתר חכמה וחצי בינה, מעלה אליה מחצית המדרגה שנפלה ממנה למדרגת
 התחתון שלה, שהוא חצי בינה ותרי"מ, ועמה עולה גם התחתון ממנה, ובוה נמצא אשר
 הברכה שהיתה דבוקה בבינה ותרי"מ דמלכות רעשיה שנפלו לעולם הזה, חוזרת ומתחברת
 עם כתר חכמה וחצי בינה דמלכות דעשיה למדרגה אחת, ולוקחים עמהם גם הברכה
 למקום מלכות דעשיה. וכן הבינה ותרי"מ דיסוד דעשיה, שנפלו למדרגת מלכות רעשיה, חוזרים
 ביכ למדרגתם ביסוד רעשיה, ולוקחים עמהם גם את הברכה ממלכות דעשיה למקום היסוד
 דעשיה וכו' כמ"ש שם ע"ש. עד שהברכה עולה למלכות דאצילות ונעשתה שם למ"ן.

(ד) ואין להקשות הרי הורדת המלכות מן הבינה מתחלת בפרצוף העליון מכולם ומשם
 באה ההארה למדרגה ב' וכו' ממעלה למטה כנודע, וא"כ איך יכולה הברכה או התפלה
 (דפריי דף ר"ע ע"ב * דף רע"א ע"א)

הדבוקה

(ד) בשעתא דאינון ברכאן נחתי, מתעטרן גו ב חקל תפוחין קדישין, ופגעי בהו כמה דרגין דממנן בעלמא, ונחתי בהו, ואמרי ומכריזי דא איהו דורונא דשדר פלוני לקב"ה. מאן אתר ד נחתי, לבתר דנחתי מאתר רישא חדא דצדיק. תמן סלקין, מתערי לנחתא אחרנין מלעילא, ואתמלייא מלעילא ומתתא. הה"ד ז ברכות לראש צדיק. כיון דהאי דרגא אתמלייא, אריק להאי כלה, ומתמן נגדין ואתמשכן לתתא.

(ה) כד סלקין אינון ברכאן מתתא, לית פתחא ופתחא לעילא, ולית ממנא לעילא, דלא פתח כל אינון פתחין. ומכריזי ואמרי בכל אינון רקיעין.

מסורת הזהר

חלופי גרסאות

ד ל"ג נתתי לבחר דנחתי ; לבתר מרישא.

(ז) (משלי י) ב"ב רה צ"ב.

דרך אמת ב [ז] שדה תפוחים וביארנוהו לעיל בכ"ט שהוא טוד השכינה.

מראות הסולם

הסולם

הרבוקה בתחתית המדרגות, דהיינו בבינה. ותו"מ דמלכות דעשיה שנפלו לעולם הזה, לעלות יותר ממלכות דעשיה, שהרי אחר שבאו למלכות דעשיה, כבר עלו בינה ותו"מ. דיסוד דעשיה מקודם לכן, ואינם שם. ואיך עולה התפלה ממלכות ליסוד. והענין הוא. כי הורדת ה"ת מעינים מתחלת בפרצוף נקודות דס"ג, ששם נשתרשה עלית המלכות בבינה. בפעם הראשונה (כמ"ט) בתלמוד עשר ספירות שיעור ו' והיינו ע"י הארת ג' פרצופין, גלגלתא ע"ב ס"ג דא"ק, שבהם לא היה ענין עלית המלכות לבינה. שה"ס השם של מ"ב אותיות. וכיון שנתעוררה ההארה זו למעלה, תיכף יורדת המלכות מכל המדרגות בבת אחת. וע"כ אפשר לומר, שזה נעשה ממעלה למטה, ואפשר לומר ג"כ שנעשה ממטה למעלה. ועוד כי אין העדר ברוחני, וכל שינוי הוא רק תוספת על צורה ראשונה. והפעולה פועלת מכל הצדדים, ממעלה למטה וממטה למעלה.

(ה) וסוד שם מ"ב אותיות, שורשו הוא א"ק פרצופי א"ק הראשונים, שה"ס, גלגלתא ע"ב, וס"ג. שאחר יציאת כל פרצוף נסתלקו האורות שלו שמפה ולמטה, ופרצוף התחתון מילא אותו באורות שלו. באפן, שאחר שנסתלקו האורות דפרצוף גלגלתא דא"ק יצא פרצוף ע"ב דא"ק, ומילא אותו באורותיו. ואחר הסתלקות האורות דע"ב דא"ק, יצא פרצוף ס"ג דא"ק ומילא אותו באורותיו (כמ"ט) בתלמוד עשר ספירות בשיעור ה' ע"ט) ולפיכך נבחן שפרצוף גלגלתא דא"ק הוא ד' אותיות הויה פשוטה. ופרצוף ע"ב נבחן להויה מלאה, בת עשר אותיות, יוד הי ויו הי, כי היא מילאה את פרצוף גלגלתא דא"ק. ופרצוף ס"ג נבחן להויה דמילוי המלוי, שיש בה כ"ח אותיות, כזה, יוד ויו דלת, הי יוד, וא"ו אלף וא"ו, הי יוד. והיינו מטעם שפרצוף הס"ג מילא את הע"ב, שהוא עצמו הוא מילוי של הגלגלתא, ונמצא שהוא מילוי של המילוי. והנה יש כאן ד' אותיות הויה שבגלגלתא, ועשר אותיות שבע"ב, וכ"ח אותיות שבס"ג, שהם ביחד מ"ב אותיות. ואלו ג' פרצופין הם כתר חכמה בינה דא"ק, ובכל אלו הג', לא היה עוד ענין עלית המלכות לבינה, כי עלית המלכות לבינה מתחלת מפרצוף שני דס"ג דא"ק, הנקרא נקודות דס"ג. ולפיכך אם אנו רוצים להוריד המלכות מן הבינה, אנו צריכים להמשיך האור מג' פרצופין ראשונים אלו דא"ק שאין בהם עליה זו. ומהארתם אנו מורידים המלכות מן בינה של כל המדרגות.

(ו) וגם ג' ספירות כח"ב של כל המדרגות יש בהם ג' בחינות הנ"ל שבגלגלתא ע"ב ס"ג

דא"ק

(דס"ו יד רע"א ע"א)

דא איזו דורנא דמלכא דשדר פלוני, דא הוא דורנא בקימא כדקא יאות. **חטאן** איזו. ברכה דאתיבו עליה אמן. דכל ברכה דאתיבו עליה אמן, דא איזו בקימא כדקא יאות.

(ו) וכיון דהאי ברכתא סלקא, כל דרגין דלעילא, כלהו זמינין לגבי ההוא ה נהורא דלא נהיר, בגין ו לאנהרא לגבה. וכל שכן אי היא ברכתא דסגיאין מברכן לה, ומעטרין לה בעטרין קדישין, ברזא דאמן. אמן הוא רזא דקשרי, דכל יחודא וקדושה ברזא דמאריה. ומעטר ו לההיא ברכתא בעטרין עלאין כדקא יאות.

חלופי גרסאות

ה ל"ג נהורא ו לנהרא ז לש.

מראות הסולם

הסולם

ממונה מלמעלה, שאינו פותח כל אלו הפתחים. ומכריזים ואומרים בכל אלו הרקיעים זו היא מתנה למלך שפלוני שלח. זו היא מתנה במילואה כראוי. ומי היא ברכה במילואה. היא ברכה שענו עליה אמן. כי כל ברכה שענו עליה אמן, זו היא ברכה במילואה כראוי. (וע"י במראות הסולם אות י"ב)

(ו) וכיון דהאי ברכתא זכר, וכיון שברכה הזו עולה כל המדרגות שלמעלה כולם מזומנים לאותו האור שאינו מאיר, דהיינו למלכות, כדי להאיר בה. ומכל שכן, אם היא ברכה שרבים ברכו אותה, ומעטרים אותה בעטרות קדושות בסוד עניית אמן. אמן הוא סוד הקשרים שבכל יתוד וקדושה בסוד אדונו, ומעטר ברכה ההיא בעטרות עליונות כראוי. וקב"ה

דא"ק שהם כח"ב דא"ק, כי כחות העליונים מוכרח שתהיה בתחתונים. ולפיכך בכל המדרגות, נבחן הכתר להויה פשוטה בן ד' אותיות. והזכמה, להויה במילוי, דהיינו עשר אותיות. והבינה להויה במילוי המילוי, שהם כ"ח אותיות, וכיחד יש בכח"ב דכל מדרגה מ"ב אותיות. גם ידעת, שמחצית המדרגה הנשארת בבינה אחר עלית המלכות בבינה, היא כתר, חכמה, וגיר דבינה, שה"ס או"א עלאין שאין מסך שולט בהם דהיינו חצי בינה העליונה, ואע"פ שהם חצי בינה, מכל מקום אנו חושבים אותם לפרצוף שלם. וע"כ ג' ספירות כח"ב הן הנשארות במדרגה, שאין עלית המלכות לבינה מזקת להן במאומה. ורק חצי בינה התחתונה והנשארת ומלכות הן נמשאות מתמת עלית המלכות לבינה, ונפולות למדרגה התחתונה מהם. הרי שכח"ב דכל

מדרגה שוים מבחינה זו לגלגלתא ע"ב ס"ג דא"ק, שהם סוד מ"ב הראשון שבעולמות. (ז) ונדע שכל בחינה מקבלת מבחינה שכנגדה בעליון. ולפיכך בעת שאנו מכוונים להוריד המלכות מבינה שבכל מדרגה, אנו ממשכימם הארת מ"ב אותיות מגלגלתא ע"ב ס"ג דא"ק, שאין בהם עלית המלכות לבינה. שמשום זה לא נחלקו מדרגותיהם, אל כל מ"ב אותיות של חצאי המדרגות שנשארו במדרגה, ואז יורדת המלכות ממקום בינה שלהן, וחצאי כל המדרגות שנפלו למטה חוזרים ומתחברים עם חצאי עליונים, וחצאי עליונים בשלמים בעשר ספירות כמו גלגלתא ע"ב ס"ג דא"ק. והנה נתבאר היטב סוד השם של מ"ב אותיות, ואיך אנו מעלים על ידו כל תפלה וכל ברכה. עד שורשנו שהוא מלכות דאצילות. וזכור זה. (ח) ובאותו הדרך, שעלתה הברכה אל מלכות דאצילות, גם ז"א ומלכות דאצילות עולים עם בינה ות"מ דישס"ת שבהם, בעת שישס"ת חוזרים אל או"א עלאין, ונדוע, שבינה ות"מ שבתחתון החוזרים אל מדרגתם נעשים קו שמאל אל הכח"ב שנשארו במדרגה. ונדוע שאו"א וישס"ת הם ע"ס דבינה שנחלקו, מחמת עלית המלכות לבינה דע"ס ההן, ונעשו כח"ב דבינה לאו"א. ובינה ות"מ דבינה נעשו לישס"ת. ולפיכך ממצא, שאחר שירדה המלכות שבבינה דאו"א, שישס"ת, שהם בינה ות"מ דאו"א, חוזרים למדרגת או"א, הם נעשים שם קו שמאל לאו"א. וזו"ן הדבוקים בבינה ות"מ של ישס"ת, שעלו עם ישס"ת, נעשו שם בחינת קו האמצעי, שה"ס דעת, המיוחד ב' הקוין ימין ושמאל, שהם או"א וישס"ת. להתכללות אחת, שה"ס הזוג, האח"כ יורדים ישס"ת למקומם, ומעלים גם הם בינה ות"מ שלהם (דפ"י דף רע"א ע"א)

שלמה

(ז) וקב"ה אתרעי בהו, באינן דמברכין ליה, ותיאובתיה בברכתא דלחתא, והיא ברכתא סלקא, ואנהיר π בוצינא דלא נהיר, ואתקיף לה בתוקפא תקיפא, סלקא לעילא. ועל רזא דא כתיב, m כי מכבדי אכבד, אלין אינן דמברכין ליה לקב"ה. ובוזי יקלו, אלין אינן דלא מברכין ליה לקב"ה, ומנעין ברכתא מפומיהו. (ח) רזא דרזין, לאינן דידיעי חכמתא דמאריהון, למנדע רזא דברסאן, בפקודי אורייתא, ובכל הנאין וכסופין דהאי עלמא, לארקא ברכאן מעילא לחתא.

חלופי גרסאות

■ בסיגא

מסורת הזהר

(ה) (ש"א ב) ויחי רסט צ"א

מראות הסולם

שלהם שזרין נכללים בהם, ובינה ותרמ שלהם נעשו לקו שמאל לכח"ב שנשארו בהם (כנ"ל ויקהל אות ק"ל בהסולס ד"ה חה שאאור באות קכ"ג ע"ש). הנה אז נעשית מחלוקת בין קו ימין לקו שמאל שביסוסית ואינם יכולים להאיר (כנ"ל אדרא רבא אות רי"ד) ועיי מסך דחירק שבז"א מתיחדים ב' הקוין דישין ושמאל להיות אחד (כמ"ש לך י"ג ד"ה ונתבאר) ונשלמה הארתם בכל השלמות, ואלו ג' קוין ביחד, נעשו לחב"ד דישסו"ת. וכיין שחב"ד אלו יצאו ע"י ז"א, זכה בזים גם ז"א מטעם שכל מדת האור שהתחתון גורם בעליין זוכה בו גם התחתון. וע"כ כיון דתלת מחד נפיק שחב"ד דישסו"ת יוצאים מז"א, חד בתלת קיימא נמצא ז"א ג"כ בחב"ד. (כנ"ל ב"א דף רפ"ז ד"ה תלת).

הסולם

(ז) וקב"ה אתרעי בהו וכ"ו: והקב"ה רוצה בהם, באלו שמברכים אותו, ותשוקתו הוא אל הברכה שלמטה, כי הברכה היא עולה ומאירה אל הנר שאינו מאיר, שהוא המלכות, ומחוק אותה בכח חזק לעלות למעלה, לחוג אל ז"א. ועל סוד זה כתוב, כי מכבדי אכבד, שהם אלו המברכים להקב"ה, ובוזי יקלו, הם אלו שאינם מברכים להקב"ה, ומונעים הברכה מפייהם. (ח) רזא דרזין לאינן וכ"ו: סוד הסודות לאלו היודעים החכמה של אדנאם, לדעת סוד הברכות על מצוות התורה, ועל כל הנאות וחמודות של העולם הזה הוא להריק ברכות מלמעלה למטה (וע"י במה"ס אות כ"ג).

בר

(ט) אכן יש לדעת, שמה שאנו אומרים דהיינו הכח"ב שנשארו במדרגה מעלה את הבינה ותו"מ שנפלו ממנו ביחד עם מדרגת התחתון הרבוק באלו בינה ותו"מ (כנ"ל ויקהל אות ק"ל) אין הפירוש שמעלה אליו כל ע"ס דפרצוף התחתון, אלא רק הכח"ב דתחתון בלבד, ולא את בינה ותו"מ דתחתון, והוא מטעם, כי עלית התחתון לעליון, הוא מחמת שבינה ותו"מ דעליון נפלו בו, והם נדבקו עם התחתון למדרגה אחת בשעת נפילתם, וע"כ בשעת חזרתם למדרגה, לוקחים עמהם גם התחתון הרבוק בהם. ובעת שהמלכות עולה לבינה ומפלת כל חצאי מדרגות התחתונות ממדרגתן, הרי נעשה זה בכל המדרגות בבת אחת, ונמצא שבעת שבינה ותו"מ דעליון נופלים לתחתון, אין במדרגת התחתון אלא ג' כלים כח"ב בלבד, כי גם בינה ותו"מ שלו נפלו למדרגה שלמטה ממנו. ונמצא שבינה ותו"מ דעליון, בשעת נפילתם, לא נתדבקו רק בכח"ב דתחתון, ואין להם שום מגע עם בינה ותו"מ דתחתון, שהרי הם כבר נפלו מן התחתון ונמצאים בתחת התחתון. ולפיכך כשחוזרים בינה ותו"מ דעליון למדרגתם אינם מעלים עמהם אלא כח"ב דתחתון שהמה רבוקים בהם, ולא כלל הבינה ותו"מ דתחתון. ובוז"א ירדו כח"ב לבחינה תג"ת, ובינה ותו"מ לבחינת נה"י. ונמצא שבינה ותו"מ דישסו"ת שנפלו לז"א, לא נתדבקו אלא בתג"ת שלו, שהם בחינת כח"ב שנשארו או במדרגתו, ולא בנה"י שלו, שהם בינה ותו"מ שנפלו ממנו למדרגת המלכות ואינם נמצאים בו, ולפיכך בעת שבינה ותו"מ דישסו"ת, חוזרים לישסו"ת, אינם מעלים עמהם רק תג"ת דז"א בלבד, ולא את נה"י דז"א.

י) ולפיכך אע"פ שכל המוחין שהתחתון גרם לעליון מקבלם גם התחתון, ומפני שתלת מחד נפיק, חד בתלת קיימא. עכ"ז אין ד"א ליקח אלו המוחין עתה בעת שהוא במקום (ושרי וף רע"א ע"א)

ט) • בר ברכאן דצלותא, דאינון תקונא דמאריהון, מתתא לעילא ומעילא לתתא. ברכאן דלאו אינון בצלותא, סלקין מתתא לעילא, עד דמטו גו נהורא דלא נהיר, ומתערי בתוקפא, לההוא נהורא דלא נהיר, בההיא ברכה, וסלקא אתערזו לעילא, עד דמטו לכרסייא עלאה, מקורא דכל חיין. כדין נפקו מההוא מקורא עלאה, ברכאן אחרנין, ואערעו אלין באלין, ונשקי אלין לאלין, ואתאן ושריין לריש צדיק, לארקא לתתא. וכד נחתין, אתברכין אבהן ובנין, וכל • שרגין דלהון.

חלופי גרסאות

ט כד. י מוסיף ומתערי לעילא. כ דההוא. ז ושריין ואתאן. ט דרגין.

מראות הסולם

הסולם

ט) בר ברכאן דצלותא וכי: ופרש. חוץ מן ברכות התפלה שהם תקון אדונם. הן עולות ממטה למעלה ומלמעלה למטה. (כמו שכתוב במה"ס אות כ"ג) וכשהברכות אינן של תפלה. הן עולות ממטה למעלה עד שמגיעות לתוך האור שאינו מאיר, שהוא המלכות, ומעוררות בתוקף לאותו אור שאינו מאיר, בברכה ההיא. ועולה ההתעוררות למעלה, עד שמגיעה לכסא העליון, שהוא בינה. שהוא המקור של כל חיים. דהיינו שכל האורות באים ממנה. אז יוצאות מאותו מקור העליון ברכות אחרות, ופוגשות אלו באלו, ונרשקות אלו באלו, ובאות ושורות על ראש צדיק, שהוא יסוד ד"א, להריק למטה, וכשירודות מתברכים האבות שהם חג"ת ד"א, והבנים, שהם נה"י ד"א, וכל הנרות שלהם, שהם ספירות המלכות. (ועי' במה"ס אות י"ג). ורזא

במקום ישו"ת. כי אין שם כל הפרצוף דז"א. אלא כח"ב שלו דהיינו חג"ת בלבד, ונה"י שלו אינם שם כנ"ל, והחסר נה"י דכלים חסר גי' דאורות, כי אין להם כלים שילבישם (כנ"ל בפתיחה לחכמת הקבלה אות כ"ד) וע"כ אינו יכול לקבל עתה את חב"ד דאורות שיצאו על ידו בישו"ת, אלא מקבל הארת כלים בלבד, ויורד מישו"ת למקומו, ומוריד המלכות מבינה שלו ומעלה אליו את בינה ותו"מ שנפלו ממנו, דהיינו את נה"י, ונתחברו בו חג"ת נה"י לפרצוף אחד, ואז חוזר פעם שניה אל ישו"ת ומקבל שם את המוחין דחב"ד שהשאר שם, ואז חזרו כלים דחג"ת ונעשו חב"ד וכלים דנה"י נעשו חג"ת, ויוצאים לו נה"י חדשים, ואז יורד שוב מישו"ת במוחין שלמים דחב"ד. והנה נתבאר, שאין ד"א מקבל המוחין בישו"ת, אלא על ידי ב' עליות, שבעליה ראשונה מקבל מישו"ת רק את הארת ו"ק בלבדה, מפני שהוא מחוסר כלים דנה"י, ובעליה ב' מקבל מוחין שלמים.

יא) וז"ש (באות א') בנין דברכאן דברוך בר נש לקב"ה אתי לאמשכא חיין ממקורא דחי, דהיינו הארת ו"ק הנמשכת בעליה א'. ולארקא עליה מההוא משחא עלאה, דהיינו הארת גי' ע"י עליה הב'. וכן אומר (באות ב') ואתברכאן כל אלין דרגין ומקורין, היינו בעליה א'. ואתמליין לארקא על כל עלמין ואתברכאן כלחו כחדא, וכי דיתברכו אבהן ובנין כלא כחדא היינו בעליה ב', שאז כבר נתחברו הכלים דאבהן ובנין, שהם חג"ת נה"י דז"א, להיות גוף אחד, וע"כ הם יכולים לקבל המוחין דחב"ד להתברך כאחד. יב) וז"ש (באות ה') כד סלקין אינון ברכאן מתתא לית פתחא ופתחא לעילא, ולית ממנא לעילא דלא פתח כל אינון פתחין, כי המסכים המבדילים בין חצאי המדרגות, דהיינו בין כח"ב לבינה ותו"מ דכל מדרגה, הם נבחנו לפתחים, כי לולא הם לא היתה מציאות שהתחתון יעלה לעליון, (כמ"ש לעיל ויקהל אות קל"א דף ט' ד"ה ולפיכך) כי כל העליה של התחתון לעליון, אינה אלא בסבת הבינה ותו"מ דעליון שנפלו לתחתון ונתדבקו בו שמשום זה בעת שחוזרים למדרגתם בעליון לוקחים עמהם גם התחתון, וכיון שנפילה זו נעשית ע"י המסך, שה"ס חיבור המלכות בבינה, ועלית בינה חוץ נעשית ע"י בקיעת המסך, דהיינו על ידי ירידת המלכות מן הבינה, ע"כ נבאן המסך לפתח, כי בשעה שנבקע, עולה התחתון לעליון דרך שם. (כמ"ש שם) ולפיכך אם המברך (דע"י דף רע"א ע"א)

י ורזא דאלין ברכאן לאתערא מעילא לתתא, ברזא דא, ברוך: דא רזא דמקורא עלאה מכלא, לארקא ולאמשכא ולאנהרא ׀ כל בוצינין. ואיהו ׀ ברוך תדיר, דלא פסקין מימיו. ומתמן שירותא דאקרי עלמא דאתי, ואיהו קצה השמים, ׀ דההיא קצה קצה עלאה איהו. בגין דאית קצה כגזנא דא לתתא, ואיהו עלמא תתאה. ואקרי אוף הכי ברוך, לקבל תתאי, ׀ לארקא לתתא, ולאתערא מתתא לעילא בברכאן דצלותא. וברוך ׀ דא אקרי הבא, ברזא דחכמתא עלאה, דאמלי להווא אתר, בחד שביל דקיק דאעיל ביה.

חלופי גרסאות

ט על (שלה). נ בריך. ׀ דאיהו וליב דההיא קצה. ע קרמאה.

דרך אמת ג] לשפוד שפע לסטה.

מראות הסולם

מכוין בכרכה, דהיינו במלה ברוך להמשיך השם של מ"ב אותיות (כנ"ל במראות הסולם אות ג') הנה או נפתחים ונבקעים המסכים שה"ס הפתחים שבכל מדרגה להעלות התחתון לעליון. ואז עולה הברכה מבינה ותור"מ שבסוף המדרגות דרך פתחים של כל המדרגות עד שמגיעת למלכות דאצילות כמ"ש שם. ו"ש לית פתחא ופתחא לעילא וכו', כי כולם נפתחים, והברכה עולה דרכם, עד בואה אל המלכות דאצילות.

יג) ועתה מתחיל לפרש סדר כוונת הברכה. ואומר (באות ט') ברכאן דלאו אינון בצלותא, דהיינו ברכת המצות וברכת הנהנין, סלקין מתתא לעילא, דהיינו מעולם הזה ולמעלה. עד דמטו גו נהורא דלא נהיר וכו' בההיא ברכה, דהיינו שבכח הארת מ"ב אותיות הוא מעלה הברכה עד המלכות הנקראת נהורא דלא נהיר. וכיון שהברכה הגיעה שמה, אז וסלקא אתעררו לעילא עד דמטו לכרפיא עלאה, שאז מתעוררים ז"א ומלכות ועולים עם המ"ן של הברכה עד הבינה, ונעשה זוג חו"ב שם על המסך דזו"ן. כמ"ש להלן. בריך נפקו מההוא מקורא עלאה, שהוא בינה.

ברכאן אחרנין, דהיינו המוחין הנמשכים מבינה לזו"ן. ואערעו אלין באלין ונשקי אלין לאלין, שהמוחין היורדים שהם בחינת מיין דוכרין מתחברים עם המ"ן שבברכה ואתאן ושריון לריש צדיק, דהיינו שנמשכים מדאש ז"א אל יסוד שלו הנקרא צדיק. לארקא לתתא, שהוא משפיע אותם אל המלכות. והמלכות לתחתונים. וכד נחתין אתברכאן אבהן ובנין (דהיינו כמ"ש לעיל במראות הסולם אות י"א ע"ש) וכל שרגין דלהון, היינו ספירות המלכות. שה"ס מאורי אש.

יד) עתה מבאר (באות י') כוונת ברכות המצות וברכת הנהנין על הסדר שלהם. ברוך, דא רזא דמקורא עלאה מכלא, שהוא או"א עלאין לארקא ולאמשכא ולאנהרא כל בוצינין. כי כל המדרגות שמתחת או"א, נמצאים בגדלות רק בעת התפלה, אבל אחר התפלה, חוזרים לקטנותם. שהמלכות שוב עולה לבינה של כל מדרגה, וכל המדרגות חוזרות לקטנות. חוץ מאו"א עלאין, שבהם, בבחינת עצמותם, אפילו בזמן הגדלות אין המלכות יורדת

(דסו"י דף רע"א ע"א)

הסולם

י ורזא דאלין ברכאן וכו': וסוד אלו הברכות לעורר ממעלה למטה, הן בסוד זה. ברוך, הוא סוד המקור העליון מכל, שהוא או"א עלאין, הנקראים חכמה, וצריכים לכוין, להריק ולהמשיך ולהאיר משם כל הנרות, דהיינו מדרגות התחתונות. והוא ברוך, תמיד, כי מימיו אינם נפסקים. כלומר שהם בזווג דלא פטיק לעלמין, ושפענס לתחתונים אינו נפסק. זמשם מקבל ההתחלה שנקראת עולם הבא, דהיינו בינה, והיא נקראת קצה השמים, שקצה ההוא הוא קצה העליון של ז"א הנקרא שמים. משום שיש קצה כעין זה למטה, שהוא עולם התחתון מלכות, והיא נקראת ג"כ ברוך, כנגד התחתונים, דהיינו להריק הברכות למטה, ולהתעורר ממטה למעלה בברכות התפלה (כמ"ש להלן באות ט"ז) וכאן בשאר הברכות, נקרא ברוך זה בסוד החכמה העליונה שהיא או"א עלאין, הממלאה למקום ההוא. דהיינו לבינה, הנקראת עולם הבא, כנ"ל, בשביל אחד דק, דהיינו יסוד החכמה, שמכניס בו. (ועי' במה"ס אות י"ד).

אתה

(א) אתה: לבחר, שארי לאתגלייא, דהא האי ברוך סתים איהו, ובג"כ אקרי בארע סתים ברוך, מקורא עלאה דלא אתגלייא. אתה, שירותא לאתגלייא לבר, ובג"כ אקרי אתה. ומאן איהו. דא רזא דימינא, ואקרי כהן לגבי ההוא אתר. ורזא דא ה אתה כהן לעולם, מאן כהן לההוא עולם, אתה. ודא איהו ימינא עלאה, דהא אשתכח לאתגלייא.

מטרת ההדר

ח (תהלים ק) טשפטים נו צית.

חלופי גרסאות

9 ושאר.

מראות הסולם

הסולם

(א) אתה, לבתר שארי וכו': הפלה אתה, שבברכה, היא המתחלת אח"כ להתגלות, כי ברוך זה, הוא סתום, שהם חכמה ובינה שאינם סושגים לתחתונים, ומשום זה נקרא בדרך סתום ברוך, להיותו מקור עליון שאינו מתגלה, אבל המלה אתה, היא ההתחלה להתגלות לחוץ, ומשום זה נקרא אתה, שהוא לשון נוכח, המגולה, ומי הוא. זה סוד הימין, שהוא חסד של ד"א, ונקרא כהן לאותו מקום, לבינה, וזה סוד, אתה כהן לעולם, שפירושו, מי הוא כהן לעולם ההוא, שהוא בינה, היינו אתה. וזה הוא ימין העליון, חסד ד"א, שהרי הוא נמצא להתגלות. (ועי' במה"ס אות ט"ז).
הויה

יורדת מכינה שלהם (כנ"ל ב"א דף רנ"א ד"ה נתיב) ועב"ז גם תמיד בגדלות, וכוונג דלא פסיק לעלמין (כמו שנזכר בהקדמת ספר האר בארצות הסולם ד"ה והטעם ע"ש) ובכדי להמשיך תקון למדרגת צריכים להביאם למקום בר, וע"כ אנו מכוונים בברוך להעלות ז"ן וישו"ת לאו"א שמשם יקבלו תקונם. ח"ש ואיהו ברוך תדיר שאו"א עלאין הם סוד ברוך תמיד, דלא פסקין מימיו, ע"כ מתחיל התקון מהם (כמ"ש לעיל במראות הסולם אות ב). ואיך הם עולים לאו"א, כבר ידעת, שעי' השם מיב אותיות יורדת המלכות מן המסך המבדיל בין או"א לישו"ת, ואז עולים ישו"ת לאו"א, ונעשים שניהם למדרגה אחת, שאו"א שה"ס כח"ב דבינה נעשו לימין המדרגה, וישו"ת שה"ס בינה ותו"מ דבינה נעשו לשמאל המדרגה, וגם ז"א עלה שמת עם בינה ותו"מ דישו"ת, עם המ"ן של הברכה, והוא נעשה לדעת המיוחד או"א וישו"ת, בסוד קו האמצעי, המיוחד ימין ושמאל (כנ"ל מרה"ס אות ח) ואחר שישו"ת קבלו הארת או"א עלאין ע"י היחוד הזה, אז יורדים ישו"ת למקומם, ויוצאים גם בהם ב' קוין ימין ושמאל ע"י העלאת בינה ותו"מ שלהם, והם במחלוקת ואינם יכולים להאיר, עד שז"א נעשה להם לקו אמצעי, ומיוחד את ימין ושמאל דישו"ת, ואז נשלמים ומאירים בסוד ג' קוין חב"ד. (כמ"ש לעיל במה"ס אות ח).

(טו) ח"ש, ומתמן שירותא דאקרי עלמא דאתי, שה"ס ישו"ת שבו נעשית התחלה לגילוי מוחין רחמה, כי באו"א עלאין אין מאירים אלא חסדים בלי חכמה, כי הם בחינת ג"ר דבינה, והם לעולם בסוד כי חפץ חסד הוא, ואין מקבלים חכמה, אלא בישו"ת מתחיל גילוי החכמה בקו שמאל שלו, וע"כ נעשית בו מחלוקת, והוא צריך לז"א שייוחד אותם ע"י מסך דחירק שלו (כמ"ש לך י"ג ד"ה ונתבאר) וע"כ נקדאים ישו"ת שירותא, ולא או"א עלאין, ואיהו קצה השמים וכו', כלומר, שישו"ת הם משפיעים לשמים, שהוא ז"א, וע"כ נבחן לקצה השמים העליון, בגין דאית קצה כוונתא דא לתתא, דהיינו קצה המקבל משמים, שהוא ז"א, ואקרי אוף הכי ברוך לקבל תתאי וכו', ולפיכך יש לכוון במלה ברוך גם במלכות, והטעם שאנו מכוונים באו"א ובמלכות, הוא כי הברכה שאנו מעלים, עולה רק עד המלכות, ששם שרשינו, (כנ"ל במה"ס אות ב) וע"כ יש לכוון במלה ברוך, במלכות, אמנם המלכות היא ג"כ בבחינת הקטנות, שגם היא צריכה תקון, וע"כ אנו מעלים המלכות עם ז"א, עד או"א עלאין, שלהיותם גמיד בשלמות הם ראויים לתקן הכל, וע"כ יש לכוון במלה ברוך, גם באו"א עלאין וישו"ת כנ"ל. ח"ש וברוך דא אקרי הכא ברזא דחכמתא עלאה, דהיינו או"א עלאין, דאמלי לתתא אתר, שהם ממלאים ומתקנים את ישו"ת כנ"ל. בחד שביל דקיק דאעיל ביה, שה"ס הרעת המיוחד או"א עלאין וישו"ת זה בזה, שדעת זה ה"ס ז"א שעלה שם למ"ן, ואח"כ יורד ז"א עם ישו"ת למקומם (דפ"י דף רע"א ע"א)

(ב) יהוה : דא רוא דאמצעיתא. רוא דמהימנותא בכל סטריין. (א) אלהינו : דא סטרא דשמאלא, דכליל בימינא, וימינא ביה, ואתכלילו דא בדא, למהוי חד. ועד הכא, אתקשרו ברכאן, דכיון דאלין אתברכאן, ז כלהון דלתתא אתברכאן.

חלופי גרסאות

ז על כלהו ; ליג מן כלהון עז ונטלי.

מראות הסולם

הסולם

ומיחד ב' קוין ימין ושמאל דיסוס'ת ויוצאים שם ע"י ז"א ג' קוין חב"ד, וע"כ, בסוד תלת מחד נפקי, חד בתלת קיימא, מקבל גם ז"א ג' קוין אלו (כנ"ל, במראות הסולם אות ח). טז) וצדיכים לכיון עתה ביציאת ג' קוין דו"א מן ישוס'ת. וז"ש (באות י"א) אתה, יכוין בהמלה אתה, אשר, לכתר שארי לאתגלייא, שאח"כ התחילו האורות דו"א להתגלות ולצאת מן ישוס'ת. דהא האי ברוך פתים איהו, ובג"כ אקרי בארע פתים ברוך, כי ברוך פידושו או"א וישוס'ת כנ"ל.

(ב) הויה דא רוא וכו' : המלה הויה, שבברכות. היא סוד קו האמצעי שבדו"א. סוד האמונה בכל הצדדים. המלה אלקינן, שבברכות. הוא צד השמאל דו"א. הכלול בימין שלו והימין כלול בו, ונכלל זה בזה להיות אחד. ועד כאן דהיינו עד חגית דו"א. נקשרו הברכות. בדו"א. וכיון שאלו חגית דו"א. נתברכו, כולם שלמטה מתברכים. (ועי' במה"ס אות י"ז).

לכתר

שבהם האורות סתומים מתחתונים כי או"א וישוס'ת הם בינה, ואין לנו השגה בבינה. אלא ב"א, וברוך, הוא מקורא עלאה דלא אתגלייא, דהיינו ישוס'ת. אבל אתה, הוא התחלה להתגלות לחוץ להיותו אוד ראשון של ז"א שיצא מבינה ובג"כ אקרי אתה, שהוא לשון נוכח שהוא גלוי. ומאן איהו דא רוא דימינא, דהיינו קו ימין, שהוא חסד דו"א. היוצא מיסוס'ת. ואקרי כהן וכו', ודא איהו ימינא עלאה, דהא אשתכת לאתגלייא, דהיינו שיצא מן מקום הסתום. בינה למקום הגלוי, ז"א.

(יז) וז"ש (באות י"ב) הויה, דא רוא דאמצעיתא, שה"ס קו האמצעי היוצא מיסוס'ת שהוא ת"ת דו"א. רוא דמהימנותא בכל סטריין, כי קו האמצעי מיחד ב' הצדדים הימין והשמאל כנ"ל. וצדיכים להמשיך קו האמצעי מן הבינה לז"א מטרם שממשיכים משם קו השמאל. מטעם, שאסור להמשיך קו שמאל מטרם שמתחבר עם הקו ימין, ולכן ממשיכים מקודם קו האמצעי המיוחד ימין ושמאל, ואח"כ ממשיכים קו השמאל. וז"ש אלקינן, דא סטרא דשמאלא, דכליל בימינא וימינא ביה, ואתכלילו דא בדא למהוי חד. כי אחר שהמשכנו קו האמצעי נמצא השמאל כבר כלול בימין וימין בו. וזה שאנו ממשיכים בהמלה אלקינן. וז"ש, ועד הכא אתקשרו ברכאן וכו'. ועד כאן, נתקשרו הברכות זה בזה. ע"י המשכת ג' קוין, כומר אבל המוחין עוד נמשכו. כי המשכת המוחין צריכים לעליה ב' (כנ"ל במה"ס אות י"ז).

(יח) וז"ש (באות י"ג) לכתר דאינון אתברכאן ונטלי ברכאן לגרמייהו, דהיינו אחר שהמשכנו הארת הו"ק לז"א מן ישוס'ת בסוד תלת מחד נפקא חד בתלת קיימא, כנ"ל. אתהדרו כלילן כחד להווא מקורא, חחרים חגית דו"א כלולים כאחד, אל המקור שלהם שהוא ישוס'ת כדי לקבל ממנו המוחין חב"ד שהשאים שם בעליה ראשונה מחמת חסרון הכלים דנה"י (כמ"ש לעיל במה"ס אות י" ע"ש) ועתה אחר שהמשיך הכלים דנה"י יכול לקבל המוחין, כמ"ש שם. דאינון לא יכלין לאתהדרא לגבי הווא אתר עז דאתברכאן, כי אינם יכולים לחזור לאותו מקום, דהיינו לקבל המוחין, מטרם שקבלו הברכות דהארת הו"ק, שע"י הברכות האלו יורד ז"א למקומו ומוריד המלכות מבינה שלו למקומו, ומעלה הבינה ותו"מ שלו, שהם נה"י ומתיחד בהם ונשלמו הכלים שלו, ואז יכול לחזור לבינה, דהיינו לקבל מוחין. וז"ש, כיון דאתברכין בקדמיתא, שעל ידי זה המשיך אליו הנה"י ונשלמו עשרה כלים שלו, אתהדרו ועאלין לגבי תחוא אתר, דהיינו ליסוס'ת לנטלא ברכאן יתירין אחרנין, דהיינו המוחין דחב"ד. לארקא לתתא להשפיע אותם למלכות והמלכות לתחתונים.

ח"ש

(דפו"י דף רע"א ע"א *) דף רע"א ע"ב

יג) לבתר דאינון אתברכאן, ונטלי ברכאן לגרמייהו, אתהדרו כלילן כחד להווא מקורא, דאינון לא יכלין לאתהדרא לגבי ההוא אתר, עד דאתברכו. כיון דאתברכו בקדמיתא, אתהדרו ועאלין לגבי ההוא אתר, לנטלא ברכאן יתירין אחרנין, לארקא לתתא. ועד דאינון אתברכאן, לא עאלין ולא תאבין לגביה. ורזא דא ז' ולא יראו פני ריקם.

מסורת הוהר

חלופי גרסאות

(ז) (שמות כג) בא מט צ"מ.

פ לגביהו.

מראות הסולם

הסולם

יג) לבתר דאינון אתברכאן וכו': ואחר שהם החגית דז"א מתברכים, ולוקחים ברכות לעצמם, חוזרים כולם כלולים כאחד לאותו המקוד שהוא בינה. כי הם אינם יכולים לחזור לאותו מקום מטרים שנתברכו. כיון שנתברכו מקודם, חוזרים ונכנסים לאותו מקום, שהוא בינה, לקחת ברכות יתרות אחרות להשפיע למטה. ומטרים שהם מתברכים אינם נכנסים ואינם חוזרים אליו, לבינה. וז"ס ולא יראו פני ריקם. (ועי' במה"ס אות יח). וכד

יט) ח"ש (באות י"ד) וכד תבין לגבי ההוא אתר, ועאלין תמן, כדין אקרי ההוא אתר מלך. דהיינו בעליה הב' לישסו"ת. שחגית דז"א מקבלים המוחין דחב"ד, נקראים אז ישסו"ת מלך. ולפיכך יש לכוין עליה הב' הוה במלה מלך של הברכה. כי ומלך לא אתקרי, בר כד אינון, מתקרבין לגביה, דהיינו רק החגית שבעליה ב', כי ומלכא אימתי אקרי מלך, כד רברבנוי אתיין לגביה עתירין מסתפקן וכו', כי בעליה א' כשחגית דז"א היו עניים מחוסדי כל, דהיינו בקטנות. אין ישסו"ת נקרא מלך בשביל עליתם, אלא עתה בעליה ב', אחר שכבר כבר נקשרו זה בזה, ומקבלים בעליה הוה את המוחין דחב"ד, אז נקראים ישסו"ת מלך. כי עתה הם עשירים, ויש להם לחגית כל מה שצדיכים, בלי חסרון. מלך לתתא, המלך שלמטה, דהיינו המלכות, מתי היא נקראת מלך, הוא כשאלו החגית דז"א שנעשו לחב"ד, משפיעים לה המוחין שלהם. וז"ש, כד אלין מעטרין ליה בספוקא בעטרין קדישין, דהיינו בעת שז"א משפיע לה עטרות הקדושות, שה"ס ג"ר. אז נקראת המלכות מלך כלפי התחתונים.

כ) וז"ש, והכא, בעליה ב', אקרי מלך, ומאן איהו. העולם אשר קדשנו וצונו. כי ישסו"ת נקראים העולם, וגי' מוחין חב"ד שז"א מקבל להשפיע אל התחתונים, הנה אשר ה"ס תת, שעל המוחין, קדשנו ה"ס חכמה, וצונו, ה"ס בינה, על, ה"ס מצוה ועושה, שהם ת"ת ויסוד, שהם קו אמצעי המיחד חכמה ובינה. ויש הרבה דרכים בזה. כמ"ש בתקונים תקון ל"ט, ע"ש. ועי' במאמרי רשב"י פרשת עקב, ובשער הכונות. ואין להאריך כאן.

כא) וז"ש (באות ט"ו) ולעולם ימינא אתה וכו' שבכל מקום שנאמר אתה הוא חסד, וע"ד כהן כפיה וכו' (כמ"ש להלן במראות הסולם אות כ"ד) ועלמא תתאה כד אתקשר לימינא דהיינו כשהמלכות נקשר בחסד, קרי מתתא לעילא ברוך, כלומר, שהמלכות ברוך, רק באורות דר"ק, המאירים ממטה למעלה. והוא מפני שהיא נקשרת בחסד, שהיא קו ימין המאיר בחסדים בלי חכמה. שבמלכות הוא ו"ק, מפני שהיא צריכה להכמה וחסדים יחדיו, שזוהו שמקבלת מז"א, שהוא קו האמצעי, בסוד הזקיפה שבוהיה (כמ"ש לעיל פנחס אות ש"ד ע"ש) ולא אקרי ברוך בר ברזא דמקורא דאתדבק ביה, דהיינו החסד, ועייל בית ואמלי ליה, דהיינו כשממלא את המלכות בחסדים, או היא נקראת ברוך. וזה שצדיכים לכוין בברוך שבברכות התפלה. אתה, שבברכות התפלה, רזא דההוא כהן לאתדבקא בהדיה, שצריך לכוין שהמלכות תעלה ותכלול עצמה בחסד.

כב) ויש לדעת כי יש ג' בחינות שהן, כריעה, השתחויה, וזקיפה. כריעה היא כריעת הברכים וראשו זקוף, שפירשו חסרון ג"ר. כי כריעת הברכים היא ביטול נה"י דכלים וזחוסר נה"י דכלים חסד ג"ר ראורית. מטעם ערך ההפכי שיש מאורות לכלים (כנ"ל בפתיחה דפ"וי דף רע"א ע"ב) לחכמת

(ד) וכד תבין לגבי ההוא אתר, ועאלין תמן, כדין אקרי ההוא אתר מלך. ומלך לא אתקרי, בר כד אינון מתקרבין לגביה, ומתברכין. וּמלכא אימתי אקרי מלך. כד רברבנוי אתיין לגביה עתירין, מסתפקן בכל מה דאצטריכו, בלא חסרונא, כדין איהו מלך. מלך לתתא, כד ת אלין מעטרן ליה בספוקא, א בעטרין קדישין. והכא אקרי מלך. ומאן איהו. העולם אשר קדשנו וצונו. ובגין דאיהו עלמא דלא אתגלייא לבר, ואיהו סתים, קרי ליה הכי בארז סתים. ועל דא לא אקרי, אלא בארז סתים.

חלופי גרסאות

ר מתברכין. ש ממלכא; ממלכת. ת מעטרן אלין. א בעטרין.

מראות הסולם

לחכמת הקבלה אות כ"ד) חקיפת הראש, יורה על רצון לקבל חכמה. שו"ס כריעה, שאנו כורעים בהמלה ברוך, שהוא מלכות, שיורה, שהמלכות צריכה לחכמה, כי ע"כ הראש זקוף, ויורה שהיא חסרה מחכמה, וע"כ הברכים כפופות, שיורה, שאין שם ג"ר. (ב) הוא חשתחויה, שהיא כפיפת הראש בלבד. שזה יורה שאין צריך לחכמה אלא לחסד. בסוד כי חפץ חסד הוא, וע"כ כופף ראשו, שהם הכלים דג"ר. ח"ס קו ימין דז"א המקבל מאו"א שאינו חפץ בחכמה אלא בחסדים, וע"כ משתחוים בהמלה אתה, שהוא סוד קו ימין. (ג) היא זקיפה, שכל ג' חלקי הגוף חביד חג"ת נה"י הם זקופים, שזה יורה שיש לו חכמה וחסדים ביחד, וע"כ ראשו זקוף וגם הברכים זקופות. וזהו בחינת קו האמצעי, שהוא ת"ת. וע"כ זוקפים בהמלה הויה, שהוא קו האמצעי הכולל הכל.

(כג) וז"ש (באות ט"ו) וע"ד בצלותא, בר נש כורע בכרוך, דאיהו עלמא כפוף לגבי עילא, כי המלכות היא כפופה, דהיינו שחסרה ג"ר וראש, והיא כפופה למעלה לז"א, כלומר, שאינה יכולה לזקוף את עצמה מעצמה, אלא ד"א צריך לזקוף אותה, בסריה נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל, שפירושו, שהמלכות לא תזקוף מעצמה, אלא בעלה הוא דיוקים לה (כנ"ל פנחס תתנ"ו) וז"ש כאן, דאיהו עלמא כפוף לגבי עילא וע"כ צריכים לכרוע בכרוך, שיורה על המלכות הכפופה. ודא איהו שנוי, בין ברוך דצלותא ובין ברוך דשאר ברכאן, כי בכרוך של ברכות המצות וברכות הנהנין, אנו מכוונים בכרוך להמשיך שפע ממעלה למטה, כי ברוך דברכות המצות והנהנין יורה על או"א עלאין שממשיכים משם המוחין לישסו"ת, ומישסו"ת לז"א בהמלים אתה ה' אלקינו מלך העולם, כנ"ל. ומז"א למלכות ולתחתונים בשאר מלות הברכה. אבל כאן במצות ממשיכים ממטה למעלה, שמעלים הברכה עד למלכות, ובכרוך מעוררים את המלכות בסוד הכריעה לקבל חסדים מן אתה, ואד"כ לקבל זקיפה מן הויה. ואחר כך מעלים אותה לקבל מן אלקינו שהוא בינה, ואד"כ מן אלקי אבותינו שהוא חכמה ובשאר המלות ממשיכים השפע ממעלה למטה. הרי שבברכות התפלה מכוונים ממטה למעלה וממעלה למטה, שלא כבברכות המצות והנהנין, שמכוונים ממעלה למטה, כנ"ל. וז"ש (באות ז') וז"א דברכאן בפקודי אורייתא ובכל חנאין וכפופין דחאי עלמא לארשא ברכאן מעילא לתתא, דהיינו מאו"א לישסו"ת ומישסו"ת לז"א ולמלכות ולתחתונים. כנ"ל.

בר

(דסרי דף רע"א ע"ב)

הסולם

(ד) וכד תבין לגבי וכו'; וכשחזורים לאותו מקום, לבינה, ונכנסים שם, אז נקרא אותו מקום מלך, שה"ס המלה, מלך שבברכה, כי הבינה לא נקראת מלך, זולת כשאלו חג"ת דז"א, מתקרבים אליו ומתברכים. והמלך מתי נקרא מלך, הוא כשהשרים שלו באים אליו כשהם עשירים, ויש להם כל מה שצריכים בלי חסרון, אז הוא מלך. מלך למטה שהוא המלכות, היינו בעת כשאלו, הספירות דז"א מעטרים אותה די ספוקה בעטרות קדושות. וכאן, בברכה שנקראת מלך, מי הוא המלך. הוא העולם אשר קדשנו וצונו, שהוא הבינה. ומשום שהוא עולם שאינו מגולה לחוץ, והוא סתום, קורא לו כך בדרך סתום, דהיינו לשון נסתר, קדשנו, וצונו, ולא בלשון נוכח, דהיינו קדשתנו וצויתנו. (ועי' במה"ס אות י"ט) וע"כ לא נקרא אלא בדרך סתום.

ולעולם

טו) ולעולם ימינא אתה, כמה דאתמר. ועל דא כהן, כפיף לגבי ההוא אתר, ברישא ובסופא. ועלמא תתאה, כד אתקשר לימינא, ואתדבק ביה, קרי מתתא לעילא ברק, ולא אקרי ברוך, בר ברזא דמקורא דאתדבק ביה, ועייל ביה, ואמלי ליה. אתה, רזא דההוא כהן, לאתדבקא בהדיה, וע"ד, בצלותא בינ מרע בברוך, דאינו עלמא כפוף לגבי עילא, ודא איהו שנוי בין ברוך דצלותא, ובין ברוך דשאר ברכאן. וכלא ברזא עלאה איהו, לארקא ברכאן לכל עלמין.

חלושי גרסאות

ב בהדיה.

מראות הסולם

הסולם

טו) ולעולם ימינא אתה וכו': ולעולם הימין שהוא חסד נקרא אתה. כמו שלמדנו. וע"כ כהן כפוף ראשו למקום ההוא אתה, בכל ברכה וברכה של תפלת שמונה עשרה, שמשתחוה בתחילת הברכה ובסוף הברכה. (ברכות ל"ד:) ועולם התחתון, שהוא מלכות, כשנקשר לימין, שהוא חסד, ומתדבק בו, הוא נקרא ממטה למעלה ברוך (כנ"ל אתר י) ואינו נקרא ברוך זולת בסוד המקור שנתדבק בו, שנכנס בתוכו, ומילא אותו. דהיינו החסד, שאו נקראת המלכות ברוך. אתה, שבברכה, הוא סוד של כהן הזה. דהיינו חסד, להדבק בו. וע"כ בתפלה אדם כודע בברוך, שהוא מלכות, משום שהוא עולם כפוף למעלה, וזה הוא השינוי בין ברוך שבתפלה בין ברוך שבשאר ברכות, שברוך שבשאר ברכות הוא בחכמה ובינה, וברוך שבתפלה הוא במלכות (וע"י במה"ס אות כ"א ובאות כ"ג) והכל הוא בסוד עליון להריק ברכות לכל העולמות.

ברוך

בר ברכאן דצלותא, דאינון תקונא דמאריהון סתתא לעילא ומעילא לתתא, כי מתחילים במלכות בסוד הכריעה ולחסד שהיא אשה, ור"א שמוא הויה, ואלקינה, שהוא בינה, ואלקי אבתינו חכמה, ומשם ממשיכים ממעלה למטה עד לעולם הזה. כנ"ל.
כד) ור"ש (באות ט"ז) ברוך דצלותא בר נש כרע ביה כברכו, שיורה, על המלכות שהיא כפופה, דהיינו חסרת ראש וג"ר, כי כפיפת הברכים יורה על חסרון נה"י דכלים וג"ר דאורות הנקראות ראש כנ"ל. ונחין רישא באתה, ולכפיפת הראש מכוונים באתה, שיורה על הכהן, שהוא חסד דז"א המקבל חסדים מאר"א עלאין, וע"כ אינו חסד ג"ר, אלא שכופף הראש, שהוא הג"ר, שזה יורה שאינו רוצה בחכמה אלא בחסדים, אבל החסדים האלו הם בחינת ג"ר משום שחכמה אינו חסדה לו. שזה יורה כפיפת ראשו, ונמצא שכפיפת הראש הוא הראש שלו דהיינו ממש כאר"א עלאין. כי אחר שיש לז"א התכללות מתכמה, נבחן החסד שלו כמו אירא דכ"א דאר"א.

שאנינם מקבלים חכמה לעולם. וז"ש. בגין דאתה אקרי ראש, שהחסד המרומז באתה הוא בחינת ראש, אע"פ שהוא חסדים בלי חכמה. וע"ד כהן נטיל בראש, ואיהו ראש תדיר, שזוהו הרמו שכהן נוטל בראש, לרמו אע"פ שהוא חסד לבד נחשב לו לבחינת ראש, והוא תמיד ראש משום שמקבל מאר"א דווגם לא פסיק. ובג"כ כריעה בברוך, שיורה על המלכות שהיא צריכה חכמה, כי דאשה זקוף, ואין לה חכמה, שזה יורה הכריעה. וע"כ היא חסרת ראש. ונחין דרישא באתה, שזה יורה שהיא דוזה חכמה שבדאש, והוא בוחר בחסדים בלי חכמה, שמקבל מאר"א שהם בחינת ראש וג"ר כמו חכמה. ולולא כפיפת דאש של הכהן, שהוא חסד לא היה לו ג"ר, כי זקיפת הראש יורה שצריך חכמה, ואם הוא צריך, הרי הוא בחסרון כמו המלכות, אלא, כפיפת הראש יורה על ג"ר של חסדים מחמת דחיית ג"ר דחכמה. שזה תלוי בזה.

וז"ש עוד (באות ט"ז) וכהן בכל אתר דאקרי אתה, נחין בצלותא, דהיינו בכל ברכה וברכה מברכות התפלה, כשהכהן מגיע להמלה אתה, שיורה על מדת החסד דז"א. הוא כופף ראשו, כדי להמשיך הג"ר דבחינת החסדים מאר"א, שאי אפשר להמשיכם אלא ע"י כפיפת הראש כנ"ל. מלך בתר דנחין, תו לא זקוף דהיינו כשכורע בתחילת שמונה עשרה, אינו זקוף עד שמסיים תפלתו. מאי פטמא. קב"ה אמר לה לפיהרא זילי אזקירי גרסיך וזתו לא זקמא. פירוש. כי ענין זקיפת המלכות אינה מעשמה, אלא ע"י ז"א בעלה. (מארי דף רע"א ע"ב)

כי

(טז) ברוך דצלותא, בינ כורע ביה בברכוי, וגחין רישא באתה, בגין דאתה אקרי ראש. ועיד כהן נטיל בראש, ואיהו ראש תדיר. ובגיכ כריעה בברוך. וגחינו דרישא באתה. וכהן בכל אתר דאקרי אתה, גחין בצלותא. מלך בתר דגחין, תו לא זקיף, מ"ט. קב"ה אמר לה לסיהרא, זילי אזעירי גרמיק, ותו לא זקפא. ובגיד, ברכתא דבינ בריך לקב"ה, אתער לארקא ברכאן מלעילא לעלמין כלהו, כמה דאתמר. זכאין אינון ישראל בעלמא דין, ובעלמא דאתי.

(יז) כתיב, (ח) כי אתה אבינו כי אברהם וגו'. תנינן, לזמנא דאתי אמרין ליה ליצחק וכו', בגין דשמאלא אתכליל בימינא, אבל ימינא מנלן דאקרי אב. דכתיב וישמהו לו לאב ולכהן, ואע"ג דלעילא אקרי אב, ואפילו לנהורא דלא נהיר בשעתא דאתדבק בימינא אקרי אתה, כד"א (ט) אתה יי אבינו גואלנו וגו'. (יח) אדהכי, סבא אזדמן לגביה, ואמר, רעיא מהימנא, תקין פתורא

מסורת הוהר

חלופי גרסאות

(ח) (ישעיה סג) ויגש א צ"א. ט) (שם) שם.

ג רב.

הסולם

מראות הסולם

(טז) ברוך דצלותא ב"נ וכו': במלה ברוך שבברכת התפלה, דשמונה עשרה, אדם כורע בו בברכיו, וכופף ראשו באתה, משום שאתה נקרא ראש. וע"כ כהן נוטל חלק בראש (יומא י"ד). והוא ראש תמיד, ומשום זה הכריעה היא בברוך, וכפיפת הראש היא באתה. והכהן, בכל מקום שקורא אתה, הוא משתחוה בתפלה. והמלך אחר שכופף ראשו בתחילת תפלת שמונה עשרה, אינו זוקף עוד עד שמתיים התפלה. (ברכות ל"ד:) מהו הטעם. הוא משום שהקב"ה אמר אל הלבנה, לכי ומעטי את עצמך, ועוד לא נזדקפה הלבנה, שהיא המלכות, ממיעוט הזה. והמלך הוא בבחינת מלכות, ע"כ כופף ראשו ואינו מזדקף. ומשום זה, הברכה שאדם מברך להקב"ה מתעורר להריק ברכות מלמעלה לכל העולמות, כמו שלמדנו. אשרי הם ישראל בעולם הזה ובעולם הבא. (וע"י במה"ס אות כ"ד).

כי אחר מיעוט הירח, שירדה המלכות מחזה ולמטה, אין לה מעצמה כלום והן חכמה והן חסדים הכל צריכה לקבל מז"א. וז"ש, על זמן שיתא אלפי שני, נפלה ולא תוסיף קום בתולת ישדאל, כי לא תוסיף קום מעצמה אלא בעלה יוקים לה. ולפיכך אין זקיפה זו, שאנו זוקפים הראש בהמלה הויה שבברכות התפלה, נחשבת אל המלכות עצמה לזקיפה. אלא לעתיד לבא בגמר התקון שיתתקן מיעוט הירח, אז יקום המלכות מעצמה. כי הנביאים לא נבאו אלא עד ימות המשיח, ולא בגמר התקון. ולפיכך המלך, שהוא מרכבה לעצם מדת המלכות, בתר דגחין תו לא זקיף, כי אין לו זקיפה מטרם גמר התקון. וז"ש, מ"ט קב"ה אמר לה לפיהרא זילי אזעירי גרמיק ותו לא זקפא כי מזמן שנאמר לה ללבנה שתמעט את עצמה לא זקפה את עצמה עוד, אלא נפלה ולא תוסיף קום, ולפיכך גם המלך שהוא מרכבה אליה, אין לו זקיפה עוד אחר הכריעה. עד גמד התקון שיתתקן מיעוט הירח.

סליק מראות הסולם

נמשכים ממנו דינים קשים. אבל ימין מאין לנו שגם הוא נקרא אב. ומשיב, שכתוב, וישמהו לו לאב ולכהן, משמע שהכהן, שהוא ימין וחסד, נקרא אב, ואע"פ שלמעלה נקרא אב, אפילו האור שאינו מאיר, שהוא מלכות, הנה בשעה שמתדבק בימין נקרא אתה, כש"א, אתה ה' אבינו גואלנו וגו'.

(יח) אדהכי סבא אזדמן וכו': בתוך כך נודמן זקן אליו ואמר, רועה הנאמן, התקן שלחן לאדונך, לו ולהמלכה, מכל מיני מעדנים, לקיים בו, זה השלחן אשר לפני ה'. והרי עד עתה

(דפויי דף רעיא ע"ב)

למאור, ליה ולמטרוניתא, מכל מיני עדונין, לקיימא ביה ^א זה השלחן אשר לפני ^ב, והא עד ^ד כען כלהו מתענגי מפתורא דמלכא, ההי ^ה לכו לחמו בלחמי. ודא נהמא דאורייתא דבכתב, ויינא דאורייתא דבעל פה. ותמן כמה מטעמים מיני טעמי תורה, דמתיקין, מכל מאכלין ^ו ועדונין דעלמא, דמלכא. ^ז קם רעיא מהימנא פתח ואמר, אהרן כהנא קום משינתך, למדבח תורין ועאנין ואמרין ועופין, וכל מינין דצריכין לסעודתא דמלכא. ולחם הפנים, דאינון לקבל תרין לוחי דאורייתא, ^ח דמזה ומזה הם כתובים. זה: תריסר אנפין. דאינון: ^ט יברכך ^י, יאר ^{יא}, ישא ^{יב}. זה תניינא, אדניי אדניי אדניי. דאינון תריסר חיון, דאתמר בהון, ^{יג} ופני אריה אל הימין לארבעתן, ופני שור מהשמאל לארבעתן, ופני נשר לארבעתן. ואתמר עלייהו, ^{יד} ארבעה פנים לאחת. והאי איהו, ^{טו} וקרא זה אל זה ואמר, לקבל עשרים וארבע ספרי תורה. והאי איהו זה השלחן אשר לפני ^{טז}. מאנין דפתורא דמלכא, אינון מארי מתניתין, מארי צלותין, דתקינו לון לקבל קרבנין.

^{יז} פתח ואמר, ^{יח} ועשית שלחן עצי שטים וגו'. תא חזי, מנהגין טבין ושפירין הוו נהגי מארי דסעודתא דמלכא, לאחזאה דאינון מבני פתורה דמלכא. חד רברבא מבני סעודתא, נטיל ^{יט} ידוי בזמנא דייעלון לסעודתא להסב, גדול מסב בראש, תניינא תחותיה, ותליתאה תחות תניינא. ואלין אתקריאו ג' מטות,

מסורת הזהר

חלופי גרסאות

^א (יחזקאל מא) תרומה קסב צ"צ. ^ב (משלי ט) ד כאן. ^ג ח ל"ג מטעמים; כל ול"ג כמה מטעמים. ^ד ו דמלכא ול"ג ועדונין דעלמא דמלכא. ^ה ז ל"ג ידוי. ^ו ת"ו ת"ו בהשמטות קמה. ^ז י"ח פג ט"ב שני"ו ט"ב שט"ו. ^ח (במדבר ו) ויחי רגו צ"ב. ^ט (יחזקאל א) ב"א פה צ"א. ^י (שם) ת"ו ת"ו כא: ת"ל עה. תמו סד: ^{יא} ת"ע קלא. ^{יב} (ישעיה ו) בא סא צ"ת. ^{יג} (שמות כה) תרומה קנח צ"ב.

מאמר

הסולם

בעל הבית בוצע וארח מברך

עתי, כולם מתענגים משלחן המלך. ז"ש לכו לחמו בלחמי. ולחם זהו תורה שבכתב, דהיינו ז"א. ויין של תורה זהו תורה שבעל פה, שהיא המלכות. ושם, בהמלכות, כמה מטעמים ממיני טעמי תורה המתוקים, ומכל המאכלים ומעדני עולם, ושל המלך. ^{יט} קם רעיא מהימנא וכו': קם רעיא מהימנא, פתח ואמר, אהרן הכהן קום משנתך, לשחוט פרים וצאן וטלאים ועופות וכל המינים הצריכים לסעודת המלך. ולחם הפנים, שהם י"ב כנגד ב' לוחות התורה שמזה ומזה הם כתובים, זה בנימטריא י"ב פנים, שהם י"ב אותיות שבג' הויות של הכתובים, יברכך חויה, יאר חויה, ישא חויה. זה השני, הוא כנגד ג"פ, אדני אדני אדני, שיש בהן י"ב אותיות, שהן י"ב חיות שנאמר בהם, ופני אריה אל הימין לארבעתן ופני שור מהשמאל לארבעתן ופני נשר לארבעתן שוהם ג' חיות

אריה שור נשר, ונאמר עליהם, ארבעה פנים לאחת, שבכל חיה מן הג' יש ד' פנים אריה שור נשר אדם. וג' פעמים ד' הם י"ב חיות. והו וקרא זה אל זה ואמר, שהם י"ב פנים של חויה, ל"ב חיות של אדני, וכנגד עשרים וארבעה ספרי תורה, כלומר כנגד כ"ד ספרים שבתנ"ך. וזהו, זה השלחן אשר לפני חויה, כי שלחן הוא מלכות. זה הוא י"ב חיות אשר באדני, שהוא מלכות. אשר לפני חויה היינו כנגד י"ב פנים שבהויה, הכלים של שלחן המלך, הם בעלי המשנה, בעלי התפלה, שהתקינו אותם חכמים כנגד הקרבנות. ^כ פתח ואמר ועשית וגו': פו"א, ועשית שלחן עצי שטים. בוא וראה, מנהגים טובים ויפים היו נוהגים בעלי סעודת המלך, להראות שהם מבני שלחן המלך. אחד הגדול מבני הסעודה, נוטל ידיו תחילה, בזמן שנכנסים לסעודה להסב, גדול מסב בראש, השני

השני, ופני שור מהשמאל לארבעתן, ופני נשר לארבעתן, ואתמר עלייהו, ארבעה פנים לאחת. והאי איהו, וקרא זה אל זה ואמר, לקבל עשרים וארבע ספרי תורה. והאי איהו זה השלחן אשר לפני ^{טז}. מאנין דפתורא דמלכא, אינון מארי מתניתין, מארי צלותין, דתקינו לון לקבל קרבנין. ^{יז} פתח ואמר, ^{יח} ועשית שלחן עצי שטים וגו'. תא חזי, מנהגין טבין ושפירין הוו נהגי מארי דסעודתא דמלכא, לאחזאה דאינון מבני פתורה דמלכא. חד רברבא מבני סעודתא, נטיל ^{יט} ידוי בזמנא דייעלון לסעודתא להסב, גדול מסב בראש, תניינא תחותיה, ותליתאה תחות תניינא. ואלין אתקריאו ג' מטות,

(דפרי הי רעיא ע"ב)

לקבל תלת אבהן, ולקבל * כהנים לויים וישראלים. מכאן ואילך, לית לון סדר, אלא כל הקודם זכה.

(כא) תניינא, בעל הבית בוצע, כדי שיבצע בעין יפה. ומשלים ברכתא, ולבתר בוצע. ואוקמוה רבנן דמתניתין, דאין המסובין רשאי לטעום, עד שיטעום המברך. ולית הבוצע ה רשאי לטעום, עד שיכלה אמן מפי המסובין. ואם רעותיה • לחלק כבוד, הרשות בידיה. ועוד אוקמוה, דאורח מברך, בגין דיברך לבעל הבית.

(כב) וארח רזא, בעל הבית בוצע, דא עמודא דאמצעיתא, דאיהו קו האמצעי. ובשבת צריך לבצוע משני ככרות, דאינון ה' ה'. בעל הבית, דא • ה' דאמצעיתא. • ובגין דלא • לאתחזאה כרעבתנותא, יכיל למבצע בה לכל חד וחד • כביצה. מאי כביצה. • וי'. אינון נקודין דשמא קדישא, אתקרי פרורי בכזית. ואלין לקבל טפין דזרע, ומאן דמזולז בהון, וזריק לון באתר דלא אצטריך, עניותא קא רדיף אבתריה, ואזיל נע ונד. הה"ד, • נודד הוא ללחם איה. ולית לחם אלא תורה, והוא צווח איה מאן • דמרחם עליה ולא ישכת. (ג) ופרורים בכזית, אינון בצדיק, דאיהו כתיש כתישו מאינון זיתים. ואורח מברך, • וארח צדיקים כאור נגה. • ברכות לראש צדיק חי עלמין, ובג"ד אורח מברך.

חלופי גרסאות

מסורת הוהר

ח כזי. • נקרי ולא גרסינן לחלק כבוד; לחלק ול"ב כבוד. • מוסיף ו' ר'. • מוסיף וכגוונא דא ובג"ד דלא. • לאחזאה. • ל"ב כביצה. • דרחיב.

(צ) (איוב טו) סנחס אות תקצט צ"י. • (מש"י ז') • (שם י') לעיל אות ד צ"ד.

בעל הבית בוצע וארח מברך

הסולם

מאמר

יהיה נראה כמו זוללות. יכול לבצוע בה לכל אחד ואחד כביצה. מהו כביצה. הוא י' דהויה וי' דאדני, שהן נקודות של שם הקדוש, ונקראים פרורים בכזית. כלומר שי' דהויה היא כביצה, וי' דאדני הוא כזית (כמ"ש לעיל פנחס אות תר"ח תר"ט ע"ש) הם הפירושים, כנגד טפות זרע. לפיכך מי שמזולז בפרורים וזורק אותם במקום שלא צריך, עניות רודפת אחריו, והולך נע ונד. ז"ש, נודד הוא ללחם איה. ואין לחם אלא תורה. והוא צועק, איה מי שירחם עליו, ולא ימצא מי שירחם עליו. (ג) ופרורים שהם כזית, הם בצדיק, שהוא יסוד, שהוא כותש כתישות מאלו הויתים, שהם הספירות, שמוציא מהן השמן, שה"ס השפע, וארח מברך, היינו צדיק, כמ"ש וארח צדיקים כאור נגה. וכן ברכות לראש צדיק חי עולמים, ומשום זה אורח, שהוא צדיק דהיינו יסוד, מברך. (כמ"ש לעיל פנחס אות תר"י).

אדהכי

השני תחתיו, השלישי תחת השני. ואלו נקראים ג' מטות, כי היה דרכם, להסב כל אחד על מטה, שהם כנגד ג' אבות, וכנגד כהנים לויים וישראלים, שהם חג"ת. מכאן ולהלאה אין להם סדר, אלא כל הקודם זכה. (כא) תניינא, בעל הבית וכו': מנהג שני. בעל הבית בוצע, כדי שיבצע בעין יפה, ומשלים ברכת המוציא, ואח"כ בוצע. והעמידו חכמי המשנה, שאין המסובים מותרים לטעום עד שיטעום המברך. ואין הבוצע מותר לטעום עד שיכלה אמן מפי המסובים. ואם רצונו לחלק כבוד, לכבד אחר בבציעה, הרשות בידו. ועוד העמידו, שהארח מברך ברכת המזון, כדי שיברך את בעל הבית.

(כב) וארח רזא בעל וכו': ובדרך סוד. בעל הבית בוצע, זהו עמוד האמצעי, שהוא קו האמצעי. שהוא ז"א. ובשבת צריך לבצוע מב' חלות, שהן ה' ה' דהויה, ובעל הבית זהו ו' דהויה שבאמצע ב' ההין. ובכזי שלא (דפו"י דף רע"א ע"ב *) דף רע"ב ע"א)

(כד) אדהכי, הא בוצינא קדישא אתא לגביה, ואמד, רעיא מהימנא, יומא חד אזילנא אנא וחברייא, לאכסניא חדא, והוה תמן ינוקא חדא, קם ותקין לן מנרתא ופתורא, איהו מגרמיה, כאלו הוה מעשרין שנין, ולא הוה אלא מבן חמש שנין, ותקין פתורא מכל מיני מאכל ומשתה. אמר, הא אוקמוה רבנן דבעל הבית בוצע ואורח מברך, אבל (ט) צעיר אני לימים ואתם ישישים על כן זחלתי ואירא מחוות דעי אתכם. עד דאטול רשות מכם. א"ל, אימא ברי מלאכא די".

(כה) אמר לן, אתון בעיתון לחם תפנוקי בלא קרבא, או לחם בקרבא. דהכי אוקמוה רבנן דמתניתין, שעת אכילה שעת מלחמה. ואי בעיתו למהוי קרבא עליה, לית חד אכיל, אלא מאן דנצח קרבא, איהו אכיל ובוצע לכלהו. א"ל חברייא, ברי אנת זעיר, ועדיין לא ידעת, איך מגיחי גברין רברבין, בחרבא, בנענוע דחרבא. ברומחא, בקשתא, בגירין דקשתא, בקירטא, באבנין דקירטא. (כו) א"ל, (ח) אל יתהלל חוגר כמפתח. דהא ודאי בק"ש אוקמוה, כל הקורא ק"ש על מטתו, כאילו אוחו חרב פיפיות, דכתיב, (ז) רוממות אל בגרונם וחרב פיפיות בידם. ונענועא דחרבא, צריך לנענע ליה לשית סטרין, כמה דאוקמוה, כדי שתמליכוהו על השמים ועל הארץ, ועל ד' רוחות העולם. ודא ו, גוף החרב. י ראש החרב. ה"ה, תרי פיות. נרתקא דחרבא, אדני (כז) רומחא רמ"ח בק"ש, עם שית תיבין דחודא, הא רומ"ח. מגין עם

מסורת הזהר

(ט) (איוב לב) תרומה רלס צ"ק. (ח) (מ"א כ) בלק אות סט צ"פ. (ז) (תהלים קמט) ב"א רלס צ"ז.

מאמר

הסולם

הינוקא

בחרב, ובנענוע החרב, ברומת, בקשת, בחצי הקשת, בקלע, באבני הקלע.

(כו) א"ל אל יתהלל חוגר: אמר לנו, אל יתהלל חוגר כמפתח. כי ודאי בקריאת שמע העמידו, כל הקורא קריאת שמע על מטתו כאלו אוחו חרב פיפיות. שכתוב, רוממות אל בגרונם וחרב פיפיות בידם. ונענוע החרב, צריך לנענע אותה לששה קצוות. שהם חג"ת נה"י, כמו שהעמידו כדי שתמליכוהו על השמים ועל הארץ ועל ד' רוחות העולם. שהם ששה קצוות. וז' זו דהויה שהוא ז"א, הוא גוף החרב. י' דהויה היא ראש החרב. ה' ה' שבהויה, הן שני פיות של החרב. נרתק של החרב, הוא השם אדני, דהיינו המלכות.

(כז) רומחא רמ"ח בק"ש וכר: רומח, היינו רמ"ח מלות שבקדיאת שמע, ועם ששה מלות שביחוד שמע ישראל, הרי הם רומח. דהיינו רמ"ח עם ו'. מנו, עם החרב, היינו ג' מלאכים

(כד) אדהכי הא בוצינא וכר: בתוך כך, הנה המאור הקדוש, בא אליו, לרעיא מהימנא, ואמד: רעיא מהימנא, יום אחד הלכתי אני והחברים למלון אחד, והיה שם ילד אחד, קם וערך לנו, הוא מעצמו, מנורה ושלחן, כאלו היה בן עשרים שנה, ולא היה אלא כבן חמש שנה. וערך השלחן מכל מיני מאכל ומשתה. ואמר, הדי העמידו חכמים, שבעל הבית בוצע, וארח מברך. אבל, צעיר אני לימים ואתם ישישים על כן זחלתי ואירא מחוות דעי אתכם, עד שאקח מכם רשות. אמרו לו, אמור בני, מלאך ה'.

(כה) אמר לן אתון וכר: אמר לנו, אתם רוצים לחם מעדנים בלי מלחמה, או לחם במלחמה. כי כך העמידו חכמי המשנה, שעת אכילה הוא שעת מלחמה. ואם רצונכם שתהיה מלחמה עליה, לא יאכל אף אחד, אלא מי שינצח המלחמה, הוא יאכל ויבצע לכולם. אמדו לו החברים, אתה קטן, בני, ועוד לא תדע, איך שרים גבורים עורכים מלחמה, (דפו"י דף רע"ב ע"א)

חרבא, מיכאל גבריאל נוריאל שמשין דג' אבהן. קשת דזריק חצים, וכל זרע דאינו יורה כחץ אינו מוליד. קירטא, דא ק"ש. ה' אבנין דקירטא, ה' שמע ישראל יי' אלהינו יי'. לקבלייהו, ה' ויקח דוד חמשה חלוקי אבנים מן הנחל. וכד שרי להון בקירטא, דאיהי שפה, ואיהי שכינתא, אתעבידו חד כלהו ה', וקטיל לפלשתאה.

כח) ועד כען זריקנא האי אבנא לפמאל, דאיהו אבן מצור, והרסנא מצור דיליה, ואשפלנא ליה לתתא. ובג"ד אמינא לכו, אל יתהלל חוגר כמפתת. כען יתברר לכו, דאנא ידענא איך מגיחין גברין רברבין בסייפין, ברומחא, בקשתא, בקירטא. תוהנא ולא יכילנא למללא קמיה, ה' איל רבנו, כען נחזי, מאן יהא מרווח נהמא, דאיהו לחם המוציא.

כט) פתח ואמר, ה' והיה באכלכם מלחם הארץ תרימו תרומה ליי'. ה' במאי אתרימת שכינתא, דאיהי ה' דהמוציא, דאוקימו עליה מארי מתניתין, כל הבוצע, צריך לדקדק בה'. אלא ודאי הא אוקמוה רבנן דמתניתין, מוץ ותבן פטורין מן המעשר. וכד היא ה' במוץ ותבן, איהי בבית אסורין, ולית לה רשו לארמא לגבי מ', למעבד עמה מ"ה. והאי איהו תרומה, תור"ה דאיהי ה' חומשי תורה, דבה ה' ויהי משה בהר ארבעים יום וגו'.

ל) ובמוץ ותבן דחטה, עליה אוקמוה רבנן, אילן שאכל אדם הראשון חטה וזה. קריב ה' ח"ט, דאיהו מוץ ותבן, לאת ה'. ואסתליק מגיה ה', דאיהו עשור

חלופי גרסאות

מסורת זוהר

ה' ורבנן וליג א"ל. ה' בהאי (שליה). ה' ליג כמין ותבן איהי. ה' חד. (דברים ו) בא טו צ"ס. ג) (ש"א יז) פנחס אות תרגו צ"י. ד) (במדבר טו) קרח אות מט צ"ל. בלק אות עא צ"י. ה) (שמות כד) נח גג צ"א.

הינוקא

הטולם

מאמר

בקשת. בקלע. היינו תמהים ולא יכולנו לדבר לפניו. אמר לנו. חכמים. עתה נראה. מי ירויה לחם. שהוא לחם המוציא. (כט) פתח ואמר, ודחיה וגו': פריא והיה באכלכם מלחם הארץ תרימו תרומה לה'. שואל. במה מתרוממת השכינה. שהיא ה' של המוציא. שהעבידו עליה בעלי המשנה. כל הכוצע צריך לדייק בה'. ומשיב. אלא דאי הרי העמידו חכמי המשנה. מוץ ותבן פטורין מן המעשר. כי כשהמלכות היא במוץ ותבן, דהיינו שהקליפות יונקות סמנה. היא בבית האסורים. ואין רשות אל הה', שהיא השכינה. להתרומם אל המ' שהיא ז"א. להעשות עמה מ"ה, דהיינו הויה דאלפיו שהיא בגי' מ"ה. וזה הוא תרומה, שהוא אותיות תורה מ', שהיא ה', דה' חומשי תורה. שבה מ', שכתוב ויהי משה בהר מ' יום וגו'. (ל) ובמוץ ותבן דחטה וכו': ובמוץ ותבן

מלאכים מיכאל גבריאל נוריאל, שהם ראשי תיבות. מגן. שהם משמשים של ג' אבות. שהם חגית. כי מיכאל הוא חסד. גבריאל גבורה. נוריאל ת"ת. קשת, הוא הזורק חצים. וכל זרע שאינו יורה כחץ אינו מוליד. שרומזת על יסוד. קלע, זה קריאת שמע. ה' אבני הקלע. הן ה' מלים. שמע ישראל ה' אלקינו ה'. שה"ס חגית נ"ה. כנגדן. ויקח דוד חמשה חלוקי אבנים מן הנחל. וכששם אותן בכלי הקלע. שהיא השפה. שקורא קריאת שמע. היא השכינה. נעשו כל החמש אבן אחת. והרג את הפלשתי.

כח) ועד כען זריקנא וכו': ועד עתה. זרקתי אבן הזו לסמאל. שהוא אבן מצור. והרסתי המצור שלו והשפלתיו אותו למטה. ומשום זה אמרתי לכם. אל יתהלל חוגר כמפתת. עתה יתברר לכם שאני יודע. איך שרים גבורים עורכים מלחמה בחרבות. ברומח (דפרי דף רע"ב ע"א)

דילה. ובגיד כד איהו במוץ * ותבו, דאינון לקבל ערלה ופריעה, פטור מן המעשר. ולית רשו לאת י', לחברא באת ה', דאינון ר איש ואשה. ובגין דא, כל הבוצע צריך * (לדקדק בה. וצריך למבצע מאתר דבשולו יפה, בגין דבשול איהו גמר פרי, ודא ר'.

(לא) ועשרה דברים אדם למעבד בסעודתא. חד, נטילת ידים. תנינא לתקנא שתי ככרות לשבת. תליתאה, למיכל תלת סעודתין, ולאוספא מחול על הקדש. רביעאה, לאנהרא פתורא בשרגא, כמה * דאוקמוה, שלחן בצפון, ומגורת בדרום. וצריך הסבה, כמה דאוקמוה הסבו אחד מברך לכלם.

(לב) ובשבת, בכל מלוי, צריך לאתוספא מחול על הקדש, בין במאכליו, ומשתיו, בין בלבושיו, בין בהסבתיה, דצריך לתקנא ליה מסבה שפירא, בכמה כרים וכסתות מרקמן, מכל דאית בביתיה, כמאן דתקין חופה לכלה. דשבתא איהי מלכתא, ואיהי כלה. ובגין דא הזו נפקי מארי מתניתין ע"ש, לאקדמותי לארתא, והזו אמרי באי כלה באי כלה. וצריכין לאתערא שירה וחדוה לפתורה לגבה.

(לג) ולא עוד, אלא דאית רזא אחרא. כגוונא דצריך לקבלא גבירתה, בכמה נהורין דשרגין בשבת, ובכמה ענוגין, ולבושין שפירין, וביתא מתקנא, בכמה מאני דתקונא, בהסבה יפה לכל חד וחד. ובהאי חדוה ותקונא, גרמינן

חלופי גרסאות

* מוסיף ותבן שלה. ר מוסיף מין איש. ש מוסיף דאוקמוה מגורה.

מאמר

הסולם

עשרה דברים למעבד בסעודתא

שלש סעודות. ולהוסיף מחול על הקודש. ד' להאיר גר על השלחן, כמו שהעמידוהו, שלחן בצפון ומגורה בדרום. וצריך הסבה, כמו שהעמידו, הסבו אחד מברך לכולם.

(לב) ובשבת בכל מלוי וכו': ובשבת בכל דבריו צריך להוסיף מחול על הקודש בין במאכליו ומשתיו, בין בלבושיו, בין בהסבותיו, שצריך לתקן לו מסבה יפה, בכמה כרים וכסתות מרוקמים, מכל מה שיש בביתו, כמו שמתקנים חופה לכלה. כי שבת, היא מלכה והיא כלה. ומשום זה היו יוצאים בעלי המשנה בערב שבת, ומקדימים לקראתה בדרך, והיו אומרים, באי כלה, באי כלה. וצריכים לעורר על השלחן שירה ושמחה אליה.

(לג) ולא עוד אלא וכו': ולא עוד, אלא שיש עוד אחר. וצריכים לקבל השבת, כמו שצריכים לקבל גבירה, שידליק כמה אורות נרות בשבת, ובהרבה תענוגים, ולבושים יפים, ובית ערוך בכמה כלי תקון, בהסבה יפה לכל אחד ואחד. כי בשמחה ותקון הזה, גורמים לשפחה

ותבן של חטה, העמידו חכמים עליה, אילן שאכל אדם הראשון, חטה היה. כי ע"י אכילת עצה"ד הקריב ח' ט' שהן הקליפות מוץ ותבן, לאות ה' שהיא המלכות, ונסתלק ממנה ה', שהוא יסוד, שהוא עשור שלה, ומשום זה, כשהיא במוץ ותבן, שהם כנגד ערלה ופריעה, כלומר שהם כנגד ב' עורות המילה, שהאחד חותכים והשני פורעים. פטור מן המעשר. דהיינו ה', שאין רשות לאות י' להתחבר עם אות ה', שהם איש ואשה, כלומר שהם טוד ה' שבאיש, והח' שבאשה. ומשום זה, כל הבוצע צריך לדייק בה בח', וצריך למבצע במקום שבשולו יפה, כי בישול הוא גמר פרי. וזהו ה' דהיינו ז"א, שהוא גומר את הח'. שצדא המלכות.

מאמר עשרה דברים למעבד בסעודתא
(לא) ועשרה דברים צריך וכו': ועשרה דברים צריך אדם לעשות בסעודה. א) נטילת ידים. ב) לערוך ב' חלות לשבת. ג) לאכול (דס"י דף רע"ב ע"א *) דף רע"ב ע"ב)

דאשתארת שפחה בישא בחשוכא, ברעבון, בבכיה, בהספד. בלבושין אוכמין כארמלתא. דאי מלאה זו, חרבה זו. (ד) יצר טוב, מטרוניתא קדישא. מלכות הקדש דנחתא בשבת. כלילא מעשר ספירן. מעטרא בשבע שמהן, שאינן נמחקין. בכמה מרכבות דחיוון. ובכמה חיילין ומשריין. ומלכא נפיק לקבלא בכמה משריין. ואשתארת יצר הרע שפחה בישא בחשוכא, כארמלתא בלא בעלה. בלא מרכבות. (ה) ואלין דאתמר עלייהו, למזבחין ולמקטריין למלכת השמים ולמזלות אשר לא צייתי, הוא פולחנא דשפחה בישא, דשלטי בערבי שבתות וערבי לילי רביעיות, מה הוּו אלין עבדין. הוּו נטלין לבושין אוכמין, וחשכאן נהורין, ועבדין הספדא בלילי שבתות כדי לאשתתפא בהדה כמה דאיהי שריא, כי ה גם זה לעומת זה עשה האלהים. (ו) בתר דחאבו ישראל, ואתחרב בי מקדשא, אתמר בשכינתא אימא קדישא, (ז) איכה ישבה בדד העיר רבתי עם היתה כאלמנה, ומכבין בליל תשעה באב נהורין ושרגין, ועבדין הספד, ויתבין כאבלים לאשתתפא ה בדותקא דשכינתא. בגין דאינון גרמו לה כל ההוא תבירו. (ח) חמשאה, כוס דויכלו. שתיתאה, למהוי על פתורא מלי דאורייתא. שביעאה, לארכאה על פתורא, בגין דעניים יתון על פתוריה. תמינאה, נטילת

חלופי גרסאות

ת בשכינתא בדותקא

מסורת הזהר

ו (קהלת ז) שמות פה צ"ל. ז (איכה א) ב"א רמא צ"א

עשרה דברים למעבד בסעודתא

הסולם

מאמר

הם עושים. בשבת. ומשיב. שהם לוקחים בגדים שחורים, ונחשכים האורות שלהם. ועושים הספד בליל שבת, כדי להשתתף עם השפחה הרעה, להיות בעצבות בצרה ובחשך כמו שהיא שורה. כי גם זה לעומת זה עשה האלקים. (ל) בתר דחאבו ישראל וכי: אחר שחטאו ישראל, ונחרב בית המקדש, נאמר בהשכינה באמא הקדושה, איכה ישבה בדד העיר רבתי עם היתה כאלמנה. וע"כ, מכבים בליל תשעה באב האורות והנרות, ועושים הספד ויושבים כאבלים, להשתתף בצער השכינה. משום שהם בעונותיהם, גרמו לה כל השבר ההוא. (מ) חמשאה כוס דויכלו וכי: דבר החמישי שצריכים לעשות בשבת, הוא, כוס יין של ויכלו, דהיינו קדוש. ו) שדברי תורה יהיו על שלחנו. ז) להתאריך על שלחנו כדי שיבואו עניים לשלחנו. ח) נטילת ידים במים אחרונים

לשפחה הרעה, שהיא הקליפה, להשאר בחשך, ברעב, בבכיה, בהספד, בלבושים שחורים כאלמנה. כי כשמלאה זו, חרבה זו. כי אין הקליפה מתמלאת אלא מחורבן הקדושה, וכן הקדושה מתמלאת מחורבן הקליפה. (נ) יצר טוב מטרוניתא וכי: יצר הטוב, הוא המלכוה הקדושה, מלכות הקדש שירדה בשבת, הכלולה מעשר ספירות, מעוטרת בשבע שמות שאינם נמחקים, (שבעות ל"ה). בכמה מרכבות של החיות, ובכמה חיילות ומחנות מלאכים, המלך יוצא כנגדה בכמה מחנות, והיצר הרע, שהוא שפחה רעה, נשארת בחשך, כאלמנה בלי בעלה, בלי מרכבות. (ס) ואלין דאתמר עלייהו וכי: ואלו שנאמר עליהם, למזבחין ולמקטריין למלכת השמים ומזלות אשר לא צייתי, שהיא העבודה שהם עובדים אל השפחה הרעה השולטת בערבי שבתות, וערבי לילי רביעיות, אלו מה (דטריי דף רע"ב ע"ב)

ידים במים אחרונים. תשיעאה, ברכת המזון. עשיראה, כוס דברכה. וצריך לאחרא עליהו, ולתקנא לון ברזא קדישא, דאיהי כלולה מעשר ספיראן, ואיהו פתורא דקביה, מסטרא דגבורה. ובגין כך אוקמוה רבנן, שלחן בצפון. (לח) * חד נטילת ידים, דהכי אוקמוה רבנן דמתניתין, ידים מזוהמות פסולות לברכה, בגין דאינון שניות לטומאה, דאיהו אב הטומאה, דאיהו ראשון כד אינון מסאבות, וכד אינון טהורות אינון שניות לברכה, דברכה לא שריא אלא על טהרה. כהנא דאיהו איש טהור, איש חסד, שריא עליה ברכתא. הה"ד, * כשמן הטוב על הראש וגו'. ובגין דא, * דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל וגו'. ואוקמוה, כל כהן המברך, מתברך. ושאינו מברך, אין מתברך. ואוקמוה מארי מתניתין, כל ברכה שאין בה אזכרה ומלכות לאו שמיה ברכה. מלכות אדני.

(לט) ועוד, נטילת ידים צריך ליטול לון עד פרקא, דגזרו עליה י"ד פרקין, בההוא שעתא שריא יד י"י עליה, ואיהי יד דברכה מסטרא דחסד דביה חכמה ביד ימיניה. ואיהי יד דקדושה, מסטרא דגבורה, * ושרייא בדינא. * ואיהי יד דיחודא, מסטרא דת"ת, דשריא בי"ד פרקין דגופא, דאינון שנים עשר פרקין בתרין דרועין, ותרין שוקין. ותרין בגופא וברית.

מסורת הזהר

חלופי גרסאות

(א) (תהלים קלג) לך צב צ"א. (ט) (במדבר ו) * בדפווי כתבו עיין לעיל כ"מ פרשת פנחס רמ"ה * כתנות * דברים של שלחן שבת. ב בידא * דשמאלא. ג דאיהי

מאמר

הסולם

עשרה דברים למעבד בסעודתא

על הראש וגו'. ומשום זה, דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל וגו'. והעמידו כל כהן המברך מתברך, ושאינו מברך אינו מתברך. והעמידו בעלי המשנה, כל ברכה שאין בה אזכרה, דהיינו שם הוי"ה, ומלכות, דהיינו מלך העולם, אין שמה ברכה. מלכות, היא השם אדני. וע"כ צריך להיות בכל ברכה אזכרה שהוא הוי"ה, ומלכות שהוא אדני.

אחרונים. (ט) ברכת המזון. (י) כוס של ברכת המזון. וצריך לחזור על עשרה דברים הנ"ל לתקן אותם בסוד קדוש, שהיא המלכות, כלולה מעשר ספירות. והיא המלכות, היא נבחנת לשלחנו של הקב"ה מבחינת הגבורה. ומשום זה העמידו חכמים שלחן בצפון, שהוא צד הגבורה.

(לח) חד, נטילת ידים וכו': ועתה הם דברי רעיא טהימנא, שמפרש עשרת הדברים הנ"ל, (וע"י לעיל פנחס אות תר"כ) שאדם צריך לעשות בסעודת שבת. הראשון שהוא נטילת ידים, פירושו הוא, כי כך העמידו חכמי המשנה, ידים מזוהמות פסולות לברכה, משום שהן שניות לטומאה (ידים פ"ג מ"ב) כי כשהידיים טמאות הן אב הטומאה, שהוא ראשון לטומאה, וכשהן טהורות הן שניות, וראויות לברכה, כי הברכה אינה שורה אלא על טהרה. כי כהן שהוא איש טהור, איש חסד, שורה עליו הברכה. ז"ש, כשמן הטוב (ש"י דף רע"ב ע"ב)

(לט) ועוד נטילת ידים וכו': ועוד נטילת ידים צריך ליטול אותן עד הפרק, שבו חמשה אצבעות, שגזרו עליו ליטול י"ד פרקים, שבחמשה אצבעות, שבכל אצבע יש ג' פרקים ובאגודל ב' פרקים. בשעה שהיא שורה י"ד ה' עליו. והוא י"ד של הברכה מצד החסד, שבו חכמה ביד ימין, כי בגדלות דו"א עולה חסד להיות חכמה. והיא י"ד דקדושה מצד הגבורה, ששורה בדין. והיא י"ד דיחודא מצד התפארת, התיחוד ימין ושמאל לאחד, שהיא

(מ) ותלת זמנין י"ד, איהו מ"ב, י"י, מן י"ד י"ד, י"ד, רמוז יב"רכך י"אר ישי"א, מן הוי"ה הוי"ה הוי"ה. ד' ד' ד' מ"ד י"ד י"ד, אינון רמיזין באדניי אדניי אדניי. ואמר הנביא עליהו, היכל יי היכל יי היכל יי המה. והאי נטילא ביד דאתתקנת.

(מא) וכל סטר מג' אנפי חיון, דאינון יי יי יי. ומתלת גדפי חיון, דאינון ד' ד' ד', כלהו צריך למהוי מכח * אדם. ואיהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א. כח דיליה, יו"ד וא"ו דל"ת, ה"א אל"ף, וא"ו אל"ף וא"ו, ה"א אל"ף. ומטרוניתא לא שריא בכח ה דיליה, בפרקין דאצבעו, עד דאתעבר ו מנייהו זוהמא, שפחה בישא פסולה, אנתו דפסול. ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין, ידים מזוהמות פסולות לברכה.

(מב) ואינון ז מים לדכאה יד, דשרייא תמן יד יי. יד יי, דא מים דאורייתא. דעמי הארץ אינון שרץ, מה מועיל לון טבילה, והשרץ שפחה בישא בידיהון, בגזל דבידיהון. בגזל דברכאן דגזלין לקב"ה, דלא ידעי לברכא, ולא ידעי מאי איהי ברכה, ומאי איהי זוהמא.

חלופי גרסאות

מסורת הוהר

ד ו' ה דילה. ו מניי ולי"ג זוהמא ; מנייהו ולי"ג זוהמא. ז לי"ג מים.

(י) (ירמיה ז).

עשרה דברים למעבד בטעודתא

הסולם

מאמר

נשר. שהם הוי"ה הוי"ה הוי"ה. ומג' כנפים שבחיות. שהם ד' ד' ד' ד' דהיינו ג"פ אדני כנ"ל. כולם צריכים להיות מן כ"ח אדם. דהיינו הוי"ה במילוא אלפי. שהוא יוד הא ואו הא. שבג' אדם. כ"ח שלה. דהיינו המילוי דמילוי של הוי"ה דאלפי. הוא יוד ואו דלת. הא אלף. ואו אלף ואו. הא אלף. שהם כ"ח אותיות. כנגד כ"ח פרקים שבעשר אצבעות הידים. והמלכה אינה שורה בכ"ח שלו. בכ"ח פרקי האצבעות. עד שנעבר מהם הוהמא של השפחה הרעה הפסולה, אשת הפסול. ומשום ז"ה העמידו בעלי המשנה ידים מזוהמות פסולות לברכה. כי שפחה הפסולה שורה עליהם.

שהוא שורה בי"ד פרקים של הגוף. שי"ב פרקים הם, בב' זרועות. שבכל זרוע ג' פרקי. זהם ששה. ובב' שוקים שבכל שוק ג' פרקי. שהם ששה. וביחד הם י"ב. ועס ב' שבגוף וברית. הם י"ד ונתבאר ג"פ י"ד. בג' ספירות חג"ת.

(מ) ותלת זמנין י"ד וכו': וג' פעמים י"ד הם מ"ב, וי' י' י' אשר בי"ד י"ד י"ד, רמוזים ביברכך יאר ישא. מן הוי"ה הוי"ה הוי"ה שבהם. דהיינו ג' יודין שבג' היות. יברכך הוי"ה, יאר הוי"ה, ישא הוי"ה. וד' ד' ד' מן יד יד יד, הן רמוזות באדני. אדני. אדני. ואמר הנביא עליהם, על ג"פ הוי"ה ועל ג"פ אדני, היכל הוי"ה היכל הוי"ה. היכל הוי"ה המה. שהיכל ה"ס המלכות הנקראת אדני. וע"כ אמר ג"פ היכל הוי"ה. שה"ס ג"פ אדני וג"פ הוי"ה הנ"ל. וזהו שנגזן נטילה ביד. לרמז על סוד י"ד פרקים וג' י"ד שבחג"ת. שה"ס ג' היות, וג' אדני כנ"ל.

(מב) ואינון מים לדכאח וכו': ואלו המים הם לטהר היד, ששורה שם יד הוי"ה. כנ"ל בסמוך. יד הוי"ה. הוא מים של תורה. שעמי הארץ שהם שרץ. שאין להם תורה להוציאם מטומאתם. מה מועיל להם טבילה. בעת שהשרץ. שהוא שפחה הרעה. היא בידיהם. בגזל שבידיהם. בגזל של ברכות שגוזלים מן הקב"ה (כנ"ל אות א') שאינם יודעים לברך. ואינם יודעים מה היא ברכה. ומה היא זוהמא. מיד

(מא) וכל סטר מג' וכו': וכל צד, מג' קוין חג"ת שהם ימין שמאל אמצע, שהם ג"פ י"ד כנ"ל. הוא מג' פנים שבחיות אריה שור (דערי דף רע"ב ע"ב *) דף רע"ג ע"א)

מג) מיד כששמעו מליך אלין חברייא ואנא עמהון, לא יכילנא למסבל דישלים עשרה מלין דברכה, ואשתתחנא לגביה. ובודאי לית בר נש דיימא מלין אלין, אלא אנת. דאנת ׀ הוא כגוונא דד' מחיצות דג"ע. דב"נ ׀ עאל בהון במחיצת ינוקין, ואתעביד תינוק, ובמחיצת נערים, ואתעביד נער. ובמחיצת בחורים, ואתעביד בחור. ובמחיצת זקנים, ואתעביד זקן. ובג"כ אתמר עלך, ׀ 'ממכון' שבתו 'השגיח אל כל יושבי הארץ. ואנת הוא דאתמר עלך, ׀ בשגם הוא בשר בדרא דדור הפלגה הוית. ובכל דרא ודרא בגלגולא, כגלגל דמתהפך לכמה גוונים. ולא נגלת, אלא בדרא דאתייהיב ביה אורייתא על ידך.

מד) מיד דאתכנישת מעלמא, אנת הוא כשמשא דנהיר בכל דרא ודרא, דכד אתכנש שמשא בליליא, נהיר בסיהרא, ובשתין רבוא ככביא. הכי את, דאנת נהיר בשתין רבוא בכל דרא ודרא. והאי איהו דקא רמז קהלת, ׀ דור הולך ודור בא. ואוקמוה רבנן, אין דור פחות מששים רבוא. ועוד אוקמוה, הדור שהולך הוא שבא, לקיים ׀ מה שהיה הוא שיהיה. מכאן ואילך, אשלים עשרה דברים דפתורא באתגלייא. אמר רעיא מהימנא, בוצינא קדישא זכאה חולקך, דקב"ה גלי לך, מה דלא גלי לכל נביא וחזוה, ׀ ולא למאן ולמאן. מה) תניינא, למבצע על שני ככרות בשבת, דאינון רמיזין בתרי לוחי אורייתא, דאתייהיבו בשבת זוגות. דביומא תליתאה נחתו, דביה תרי זמני טוב,

מסורת הוזהר

חלופי גרסאות

כ) (תהלים לג) להלן תצא אות קלא צ"נ תקונים חדשים
 צו ט"ג ש"כ. ז) (בראשית ו) ספרא דצניעותא לב צ"מ.
 ח) (קהלת א) ב"א קצו צ"ד. ט) (שם) לך קיז צ"א.

מאמר

הסולם

עשרה דברים למעבד בסעודתא

מיד שנפטרת מן העולם. אתה הוא כשמש המאיר בכל דור ודור. כי כשנאסף השמש בלילה הוא מאיר אז אל הלבנה, ובשמים רבוא כוכבים. כך הוא אתה. שאתה מאיר בששים רבוא בכל דור ודור. וזה הוא שרמז קהלת, דור הולך ודור בא. והעמידו חכמים אין דור פחות מששים רבוא. ועוד העמידו, המקרא הזה, הדור שהולך הוא שבא. דהיינו שהנשמות שבדור העבר, מתגלגלות ובאות לדור שלאחריו. לקיים הכתוב, מה שהיה הוא שיהיה. מכאן ולהלאה השלם עשרת הדברים של השלחן של שבת בגלוי. אמר רעיא מהימנא לר"ש, מאור קדוש, אשרי חלקך, שהקב"ה גילה לך מה שלא גילה לכל נביא וחזוה, ולא למי ולמי.

מג) מיד כששמעו מלין וכו': מיד כששמעו דברים אלו, החברים ואני עמהם, לא יכולנו לסבול עד שישלים עשרה דברים של הברכה, והשתתחנו לפניו. ואמרנו לו, שבודאי אין אדם שיוכל לומר דברים אלו אלא אתה, כי אתה הוא כעין ד' מחיצות שבגן עדן, אשר אם אדם נכנס שם, במחיצת הילדים נעשה ילד, ובמחיצת הנערים נעשה נער, ובמחיצת בחורים נעשה בחור, ובמחיצת זקנים נעשה זקן. ומשום זה נאמר עלך, ממכון שבתו השגיח אל כל יושבי הארץ. שמרמז על משה. ואתה הוא שנאמר עלך בשגם הוא בשר. אשר בשגם הוא אותיות משה, שיש שם מ"ש, ובי"ג שהם ז'. בדור של דור הפלגה היית, ובכל דור ודור אתה בא בגלגול, כמו גלגל המתהפך לכמה אפנים, ולא נגלית אלא בדור שנתנה התורה על ידך.

מה) תניינא למבצע על וכו': תקון השני שעל שלחן של שבת הוא למבצע על שני לחם בשבת, שהם רמזים בשני לחות התורה

מד) מיד דאתכנישת מעלמא וכו':

(דפו"י דף רע"ג ע"א)

ובשבת אתייהיבת, כ תרין נוקבין לתרין טבין. ואעיג דאוקמוה דשדים ממנ על זוגות, כמה דאוקמוה שני ביצים, שני אגוזים. הלכה למשה מסיני שלוח מצוה אינן נזוקין.

מו) ואי תימא, והא תנינן, אין מתחילין בשני, ואין מסיימין בד, דהיינו בב' ד' עם כ ערב רב, דלא הוה שלוחי מצוה, דלא אתגיירו לשם שמים, ולבתר דאתעברו מעלמא, מני קב"ה לנטלא כ שני לוחות אבנים כראשונים, ואמר, כ וכתבתי על הלוחות את הדברים אשר היו על הלוחות וגו'.
מז) ותרין ככרות בשבת, רמיזין לתרין יודין יאהדונהי. דאדני איה יחידה מבעלה בשית יומין דחול, ובשבת נחית לגבה. ובגין דא בשבת, כל נשמתיך ורוחין ונפשין נפקין כ ונחתין זוגות, ואין שטן ואין מזיק שליט ביומא דשבתא. ואפילו גיהנם לא שליט, ולא אוקיד בשבת. ובגין דא, כ לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת. ודא אש נוכראה, אלא אש דקרבנא, אש דקדושה. ולית לארכאה בבציעא דלהון, דהא אתמר לעילא.

חלופי גרסאות

מסורת הוהר

ט) (שמות לד) יתרו קי צ"י. ט) (שם) שם. פ) (שמות כ) ל"ג תרין נוקבין לתרין טבין. ז) ישראל. ח) ל"ג ונחתין. לה) יתרו קכג צ"ד.

עשרה דברים למעבד בסעודתא

הסולם

מאמר

כי שלוחי מצוה אינם נזוקים. וע"כ אתרי שנעבדו מן העולם, אחר מעשה העגל, צה הקב"ה לקחת שני לוחות אבנים כראשונים, ואמר וכתבתי על הלוחות וגו'. ולא חשש לזוגות.
מז) ותרין ככרות בשבת וכו': ושני לחם בשבת, רמזים לשתי יודין של שילוב הויה אדני שהוא יאהדונהי. כי אדני, שהיא מלכות, היא יחידה מבעלה, שהוא הויה, בששת ימי החול, שאין להם אז זוג שלם, ובשבת הויה יורד לאדני, ונעשה השילוב יאהדונהי, וע"כ לוקחים ב' לחם שירמזו על ב' יודין תחילה וסוף של השילוב יאהדונהי. ומשום זה בשבת, כל הנשמות והרוחות והנפשות יוצאים ויורדים זוגות זוגות, ואין שטן ואין מזיק שולט ביום השבת. ואפילו הגיהנם אינו שולט ואינו שורף בשבת. ומשום זה לא תבעדו אש בכל מושבותיכם ביום השבת. וזהו אש זרה, אבל אש של הקרבן הוא אש דקדושה, שמוותרת בבית המקדש בשבת, ולפיכך אנו צריכים לקחת ב' ככרות בשבת, ולא לפחד משום זוגות. ואין להתאריך בענין הבציעה שלחם, דהיינו בשיעור מית וכביצה, כי כבר נתבאר למעלה (באחת כ"ב). תליתא

התורה שניתנו בשבת, זוגות. שביום השלישי, שהוא ת"ת, ירדו מן השמים, שבו ב' פעמים טוב, להיותו כולל ימין ושמאל, ובשבת, שהיא מלכות, ניתנה התורה, שבה במלכות, ב' נוקבין, שנחזה דז"א ולמעלה נוקבא א', ומחזה דז"א ולמטה נוקבא ב', שהו ב' נוקבין לקבל ב' פעמים טוב, שנאמר ביום ג', שהוא ת"ת. ואע"פ שהעמידו שהשדים ממונים להזיק על זוגות, כמו שהעמידו שלא לאכול ב' ביצים, ב' אגוזים, וא"כ לחם לוקחים בשבת ב' לחם. הרי הם זוגות. ומשיב, הלכה למשה מסיני, ששלוחי מצוה אינם נזוקים. וע"כ אין לירא בדבר מצוה משום זוגות.

מו) ואי תימא והא וכו': ואם תאמר הרי למדנו, אין מתחילים בשני ואין מסיימים ביום ד'. דהיינו בב' ד' שהם זוגות, כמ"ש להלן חצא אות קיב) שזה נאמר אפילו בדבר מצוה, והרי שלוחי מצוה אינם נזוקים. ומשיב, היינו עם ערב רב, כלומר, כשישראל מעורבים עם ערב רב, שהם אינם שלוחי מצוה לעולם, כי לא נתגיירו לשם שמים. ואז אסור להתחיל בב' ד'. אבל לצדיקים שאין להם חיבור עם ערב רב מותר להתחיל בב' ד' לשם מצוה. (דפרי דף רע"ג ע"א)

מח) תליתאה למיכל שלשה סעודתין בשבת, כמה דאוקמוה רבנן דמתניתין, דאמר חד מינייהו, יהא חלקי עם גומרי שלש סעודות בשבת, דאינון שלימו נ דשבע ברכאן דצלוחא, לאשלמא בהון לעשר. ורזא דענג, ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן. ומאן דלא מקיים לון, ואית ליה רשו לקיימו, אתהפך ליה לנגע צרעת. ובגין דלא ייתי להאי, אמר קב"ה, לון עלי ואני פורע, (ק) אז תתענג על יי.

מט) רביעאה, לאנהרא פתורא במנרתא. כמה דאוקמוה קדמאין, שלחן בצפון, מגורה בדרום, דפתורא דקב"ה הכי צריכא למהוי. חמישאה כוס דויכלו. כו"ס, בחשבון אלהים. ויכלו ע"ב, דכליל לון כלה קדישא, • דהאי כוס מלא יינא דאורייתא, צריך לאסהדא על עובדא דבראשית. (ג) שתיתאה, למהוי על פתורא דברי תורה, דהכי אוקמוה מארי מתניתין, ג' שאכלו על שלחן אחד ולא אמרו עליו דברי תורה וכו'. ורזא דמלה, בגין דהא אוקמוה שלחן בצפון, ואורייתא אתייהיבת מימינא. לחברא ימינא דאיהו רחמי, בשמאלא דאיהו דינא. דאורייתא איהי יי מימינא, פתורא אדני משמאלא, וצריך לחברא לון. דבגין דפתורא משמאלא, אוקמוה רבנן

מסורת הזהר

ט (בראשית ב) ב"א ריא צ"א. (ק) (ישעיה נח) ב"א ריא צ"ב.

חילופי גרסאות

נ דעשר. ס דבהאי.

מאמר

הסולם

עשרה דברים למעבד בסעודתא

שהיא המלכות, כוללת אותם, דהיינו השם אלקים ושם ע"ב. וכוס הזה, שהיא מלכות, מלא יינה, דהיינו שפע הארת חכמה, של תורה, שהוא ז"א הנקרא תורה. צריך להעיד על מעשה בראשית, שה"ס בינה. כי שפע הארת חכמה נקרא ערות. בסוד עון, והבינה היא המקור המשפיע אותה. וז"ס שצריך להעיד על מעשה בראשית.

(ג) שתיתאה למהוי על וכו': תקון הששי, הוא, שיהיו על שלחנו דברי תורה, כי כך העמידו בעלי המשנה, ג' שאכלו על שלחן אחד ולא אמרו עליו דברי תורה וכו' (אבות פ"ג מ"ג). וסוד הדבר, משום שהעמידה, שהשלחן הוא בצפון, והתורה נתנה בימין, וע"כ צריך לומר על השלחן דברי תורה, כדי לחבר הימין שהוא רחמים בשמאל שהוא דין. כי התורה הוא הויה, שהוא ז"א שהיא ניתנה מימין, והשלחן הוא אדני, שהיא המלכות, שהיא משמאל, שהיא בצפון. וע"כ צריכים לחבר אותם. כי שמאל בלי ימין משפיע דינים קשים. ומשום שהשלחן הוא בשמאל, העמידו חכמי המשנה, כי קשים מזונותיו של אדם

מח) תליתאה למיכל שלשה וכו': תקון השלישי שטל שלחן של שבת, הוא, לאכול שלש סעודות בשבת, כמו שהעמידו חכמי המשנה, שאמר אחד מהם יהי חלקי עם גומרי שלש סעודות בשבת, שהם שלימות שבע ברכות התפלה, שמשלימים עמהם לעשר. וסוד הענג הוא סוד הכתוב, ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן. כי עדן פירושו ענג. וגן היא המלכות, שה"ס שבת. גם ענג הוא ר"ת. עדן נהר גן. ומי שאינו מקיים אותן, ויש לו רשות לקיימן מתהפך לו ענג לנגע צרעת. כי אותיותיהם שוות. ובכדי שלא יבא לזה, אמר הקב"ה, לון עלי ואני פורע, (ביצה ט"ו) וכתוב, אז תתענג על ה'.

מט) רביעאה, לאנהרא פתורא וכו': תקון הרביעי הוא, להאיר במגורה על השלחן, כמו שהעמידו הראשונים, שלחן בצפון ומגורה בדרום. כי שלחנו של הקב"ה, שהוא המלכות, צריכה להיות כך (כנ"ל אות ל"ז). תקון החמישי הוא, הכוס של ויכלו, דהיינו כוס של קדוש, כוס, הוא בחשבון אלקים, דהיינו פ"ו. ויכלו הוא בחשבון ע"ב, שהכלה הקדושה, (דמרי דף רע"ג צ"א)

דמתניתין, קשין מזונותיו • של אדם כקריעת ים סוף. ובגין כך, צריך תית לזמנא עמיה, למאן דישתדל בפתגמי אורייתא.

(נא) שביעאה, לארכאה על פתורא, בגין עניים. ובגין דא, כל המאריך על שלחנו מאריכין לו ימיו ושנותיו. ובג"כ ה' וצדקה תציל ממות. דעני חשוב כמת, ואיהו מחיה ליה, אוף הכי קב"ה מחיה ליה.

(נב) ועוד • באורח רזא, דכלהו עניים מסטרא דא ד', דאתמר בה • דלותי ולי יהושע. ואות ד' דאחד, דצריך לארכאה בה, הה"ד להאריך ימים על ממלכתו, ובג"ד, צריך לארכאה על פתורא, דאיהי ד', כלילא מד' רגלין דפתורא. בגין יקרא דאת דליית, צריך לארכאה על פתורא, בגין עניים.

(נג) ובגינה אוקמוה רבנן, דבקש קב"ה מדה יפה לישראל, ולא אשכח כמדה דדלות. • ואקשו עלה, בגין דאוקמוה • קדמאי, כחושבן מיני מיתות. דאינון כחושבן תוצאות, וחסרון כיס קשה מכולן, ואיך אמרין אינון, דלא אשכח • לישראל מדה יפה כעניותא.

מסורת הוהר

חלופי גרסאות

(ר) (משלי י) בהר כ צ"י. (ש) (תהלים קטז) פנחס אות קפו צ"ל תקוני וזר בהקדמה סז.

• מוסיף באורח מברך. • ל"ג ואקשו עלה. • מוסיף. קדמאי ואקשו עלה. • ליה.

מאמר

הסולם

עשרה דברים למעבד בסעודתא

ספירות דנ"א שמשפיעים חסדים אל הד', שאז מתלבשת החכמה של הד' בחסדים של אה, והחכמה מתגלית במלכות. וגילוי חכמה מכוננת אורך. וז"ס שצריך להאריך בד', דהיינו להמשיך לה חסדים כדי שתתגלה החכמה. וז"ש, להאריך ימים על ממלכתו. כי המלכות שה"ס ד' דאחד, היא קצרת ימים שהחכמה שבה היא כבויה ואינה מאירה. ועיי החסדים היא משגת אריכת ימים. שה"ס גילוי הארת החכמה. וז"ש, צריך לארכאה וכו' בגין עניים, דהיינו אותם ששרשם מאות ד', שהם עניים כמו המלכות. יקבלו שפע החסדים, ויחיו. וז"ש (באות נ"א) דעני חשוב כמת. כי להיותו נמשך מן ד' זה. הרי כל אורותיו כבויים, והוא דומה למת. ועיי הצדקה, שה"ס המשכת החסדים, מתלבשת החכמה בחסדים, ומאירה. ואור החכמה נקרא אור החיים. וז"ש ואיהו מחיה ליה.

(נג) ובגינה אוקמוה רבנן וכו': ובשבילה העמידו חכמים שבקש קב"ה מדה יפה לישראל ולא מצא אלא מדת הרלות. והקשו עליה, שהרי העמידו הראשונים, שחשבון מיני מיתות הם כחשבון תוצאות. וחסרון כיס קשה מכולן (ברכות ח) ואיד הם אומרים, שלא מצא מדה יפה לישראל כעניותא אלא

אדם כקריעת ים סוף (פטחים קי"ח): ומשום זה, צריך להזמין עמו תלמיד חכם, למי שיעסוק בדברי תורה.

(נא) שביעאה לארכאה וכו': תקון השביעי הוא, להאריך על שלחנו, כדי שיבואו עניים. ומשום זה כל המאריך על שלחנו מאריכים לו ימיו ושנותיו. ומשום זה, וצדקה תציל ממות. כי עני חשוב כמת, והוא מחיה אותו עט הצדקה, אף הקב"ה מחיה אותו.

(נב) ועוד באורח רזא וכו': ועוד, בדרך סוד, כי כל העניים הם מצד אות ד', שנאמר בה דלותי ולי יהושע. ואות ד' דאחד צריכים להאריך בה. ז"ש להאריך ימים על ממלכתו, ומשום זה צריך להאריך על השלחן, שהוא ד', שכלול מן ד' רגלי השלחן, ומשום כבוד אות ד' צריכים להאריך על השלחן בשביל העניים. פירוש, כשהמלכות מקבלת משמאל בלי ימין, שה"ס חכמה בלי חסדים, היא בחשך וברלות (כנ"ל בא דף מ"ז ד"ה נפיק) משום שהחכמה אינה יכולה להאיר בה בלי התלבשות בחסדים. ונקראת אז המלכות, ד', מלשון דלות. והשלחן שהוא בצפון יורה על בחינת ד' הונו של המלכות. וז"ש, דכלהו עניים מסטרא דאת ד', וכו'. וד' דאחד צריך לארכאה בה. כי א"ח דאחד יורה על ט' (דסרי דף רע"ג ע"א *) דף רע"ג ע"ב)

(נד) אלא, בגין דכל עמא ולישנא, הוה כי ירעב והתקצף וקלל במלכו ובאלהיו ופנה למעלה. אבל ישראל, אינון קיימא דקב"ה בהאי מדה, ולא אכתישין ביה. ובג"ד, במדה דא ר יתפרקון. הה"ד, ואת עם עני תושיע. ועני לישנא דענוי, דאפילו אית ליה לב"ג עותרא, ואיהו במרעין זבמכתשין, עני אתקרי, או דדחקין ליה בגיניה, וצערין ליה כל יומא. כל שכן מאן דאיהו ה רש מניה, ואיהו הולך מאתר לאתר.

(נה) ועוד אית עני, דאסתלק מניה דעתיה, כגון איוב, דאתמר ביה, ה איוב לא בדעת ידבר. אוף הכי איהי ד, דאיהי שכינתא, כד אסתלק מנה א"ח דאיהו עמודא דאמצעיתא, דאקרי דעת. והאי לית ה לה חובין במלה דיימא. ועוד, א"ח איהו תורה, כליל תרי"ג פקודין הה"ד ה זה שמי לעולם וגר. שמי עם י"ה שס"ה. זכרי עם ר"ה רמ"ח. ובגין דא אוקמוה, אין עני אלא מן התורה ומן המצות דשאר עני לאו איהו אלא ענוי. ואת ד' מן אדני, אוף הכי איהי א עני בלא יהויה.

(נו) תמינאה, מים אחרונים דתקינו לון, ב בגין מלח סדומית, המסמא את העינים. ג אמאי אקרון חובה. אלא בארח רזא, סם המות שריא, על ידוי מזוהמין, דעבדי בהו ברכה. ועל כוס דמברכי עליה בלא טהרה, אקרי טמא. ומה כוס דשותין בו, טמא לברכה עד דהוו מטהרי ליה בהדחה מלגו ומלבר. כל שכן ידוי. ובגין דא, מים אחרונים חובה. ורזא דמלה, ה והתקדשתם: אלו

מסורת הוהר

חלופי גרסאות

(ח) (ישעיה ח). א (ש"ב כב) בהעלותך כו צ"ג.
 (ב) (איוב לז) חלק א' בהשמטות רגב. זהר חודש
 כב ס"ד שכ"ה עה ס"ד ש"ב תקונים חדשים
 קח ט"ב ש"ב. ג (שמות ג) בהר טז צ"ת. ד (ויקרא כו) ב"ב קפ צ"ב.

מאמר

הסולם

צורה דברים למעבד בסעודתא

עמוד האמצעי שנקרא דעת, היא עניה. זה שאין לו דעת, אין לו עון, במה שמדבר שלא כהוגן. ועוד, א"ח הוא תורה, כלולה מתרי"ג מצות, ז"ש זה שמי לעולם וזה זכרי לדר דר, שמי עם י"ה בגי' שס"ה. זכרי עם ר"ה, בגי' רמ"ח. ומשום זה העמידו אין עני אלא מן התורה ומן המצות, כי שאר עניים אינם אלא ענוי, ולא עני. ואות ד' מן אדני, שהיא המלכות היא ג"כ עני בלי הויה. וכן הד' דאחד, שהיא מלכות, היא דלה בלי א"ח דאחד, שהוא תרי"ג מצות התורה, שהם חסדים.
 (נו) תמינאה מים אחרונים וכו': תקנו השמיני הוא, מים אחרונים, שתקנו אותם משום מלח סדומית המעורר את העינים. ולמה נקראים חובה, ומשיב, אלא בדרך סוד חא, כי סם המות שורה על ידים מזוהמים שעושים

(נד) אלא בגין דכל וכו': ומשיב, אלא משום שכל עם ולשון, נאמר עליהם, והיה כי ירעב והתקצף וקלל במלכו ובאלהיו ופנה למעלה. אבל ישראל הם בברית הקב"ה במדה זו ואינם מכחישים בו. ומשום זה במדה זו יגאלו. ז"ש, ואת עם עני תושיע. ועני, הוא לשון ענוי, שאפילו יש לאדם עושר והוא במחלות ויסורים, נקרא עני. או שמצירים אותו בשביל העושר שלו, ומצערים אותו בכל יום. וכל שכן מי שהוא רש ממנו, דהיינו שהוא חסר מלמלאות צרכיו, והוא הולך ממקום למקום ודאי שנקרא עני.

(נה) ועוד אית עני וכו': ועוד יש עני, שנסתלק ממנו הדעת. כמו איוב, שנאמר בו, איוב לא בדעת ידבר. אוף כך הוא ד', שהיא השכינה, כשנסתלק ממנו א"ח דאחד, שהוא (ופויי דף רע"ג ע"ב)

מים ראשונים. והייתם קדושים: אלו מים אחרונים. כי קדוש: זה שמן ערב. לקבל, קקיק יי צבאות. ובגין דא והתקדשתם וגו', לאשתמודעא דאתון בנין לקב"ה, הה"ד n בנים אתם ליי אלהיכם.

נו) תשיעאה, כוס דברכה. ואוקמוה מארי דמתניתין, עשרה דברים נאמרו בכוס דברכה ואלין אינון. עטורי. עטורי. הדחיה. שטיפיה. חי. מלא. ומקבלו בשתי ידיו. ונותנו בימין. ומסלקו מן הקרקע טפה. ונותן עיניו בו. ומשגרו במתנה לאנשי ביתו. ועכשיו, אין לנו אלא ארבעה שהן הדחה ושטיפיה. חי. מלא. ויש אומרים חי מן החבית, ויש אומרים חי, הכוס שלם. ששבירתו זו היא מיתתו.

נח) כוס על דרך החכמה, הוא אלהים. והוא ז מלא ביה n והם שלם, כ"ס בלא ו' כמו כס שהוא פגום וחסר בלא אלף, כן ו הוא חסר בלא וי"ו, והוא פגום. הכס"א כן עולה בגימטריא ז כוס.

נט) כוס היא n היא, וצריך עשרה דברים, כנגד י. והם: עטריה בסוד העטרה, עטרת תפארת. וזהו סוד עטור, שאזיל מעטרו בתלמידים, והיא עטרת הברית. עטורי, n תפלה לעני כי יעטוף. שכל הברכות והתפלות מתעטפים, עד שתעלה תפלת העני.

זלוסי גרסאות

מסורת הזוהר

טו (דברים יד) גג צ"ב. ו (תהלים קב) יתרו קו צ"ק. ד ל"ג מלא ביה הם; והכא n הם. ו הוי. ז ל"ב כוס. n יוסיף יו"ד ה"א.

עשרה דברים למעבד בסעודתו

הסולם

מאמר

אבל בכוס אפשר לחת אותו חוג במים, ויש אומרים, חי. פירושו שיהיה הכוס שלם. ואין פירושו, שלא יחיה חוג במים. כי שבירתו n היא מיתתו. וע"כ כשהוא שלם נקרא חי. ופירושו של שאר הדברים, מפרש לפנינו.

נח) כוס על דרך וכו': ומפורש, מהו כוס שלם. כוס, על דרך החכמה הוא, מלכות שנקראת, אלקים, שהוא מלא ביה, כי בקטנות נקראת המלכות אלם בלי י"ה. והם שלם. כלומר, שב' השמות, כוס ואלקים, הם באפן זה שלם. אבל כוס בלא ו', הוא כמו כס במשקו כסא, שהוא פגום וחסר בלי א', כך כס במשקו כוס, הוא חסר בלי הו', והוא פגום. חכסא כן עולה בגי' כוס. כי גם הכסא, היא שם מלכות כמו כוס.

נט) כוס היא ח' וכו': כוס, הוא המלכות. שה"ס ה' דהויה, וצריך עשרה דברים כנגד י' כדי להכפיל י"פ ה' ולהחשיך נ' שאורי בינה. (כנ"ל פנחס את תרכ"ד ע"ש) והם. א) עטור, הרומו על סוד העטרה. דחיינו עטרת תפארת שהיא מלכות דיוטו. וי"ס עטור שאמרו

שעושים עליהם ברכה, ועל כוס, שמברכים עליו בלי טהרה, ונקרא טמא. ומה כוס ששותים בו הוא טמא לברכה עד שהם מטהרים אותו ברחיצה בפנים ומבחוץ, כל שכן הידים. ומשום זה מים אחרונים חובה, וסוד הרבר זהתקדשתם, אלו מים ראשונים, והייתם קדושים, אלו מים אחרונים. כי קדוש, זהו שמן ערב. שהיו מושחים את הידים לאחר מים אחרונים (ע"י ברכות נג): ואלו ג' דברים, הם כנגד, קדוש, קדוש, קדוש, וגו'. ומשום זה, והתקדשתם וגו', שיהיה ניכר שאתם בנים להקב"ה. ז"ש בנים אתם לה' אלקיכם.

נו) תשיעאה כוס דברכה וכו': תקון התשיעי, הוא כוס של ברכה, והעמידו בעלי המשנה עשרה דברים נאמרו בכוס של ברכה, ואלו הם, עטור, עטוף, הדחה, שטיפיה, חי, מלא, ומקבלו בשתי ידיו, ונותנו בימין, ומסלקו מן הקרקע טפה, ונותן עיניו בו, ומשגרו במתנה לאנשי ביתו. ועתה אין לנו מהם אלא ארבעה, שהם הדחה, ושטיפיה, חי, מלא ברכות נ"א). ויש אומרים חי מן החבית.

(חשיי דף רע"ג ע"ב)

(ט) הדחה ושטיפה, כמו ה וטהרו וקדשו. הטהרה מימין החסד. הקדושה משמאל דגבורה. כוס דברכה מלכות מצד בינה הנקראת אלהים. ונקרא עטרה מצד הכתר. חי, מצד יסוד, הנקרא שלום, שנאמר ה וברית שלומי לא תמוט אמר מרחמך יי. מלא, מצד תית. מקבלו בשתי ידיו, ה' ה'. סא) ונותנו בימין, כי ה' עליונה לחסד, ה' שניה לגבורה. ומסלקו מן הקרקע טפה, בסוד ירד כי סלוק ה' הוא ירד. ונתן עיניו בו, שהם בסוד יאהדונהי. ה מאיר בבת עין. ידוד בשלשה צבעי העין. אדני מאירה, בשני כרובי העין, ואישוני עפעפי העין. ומשגירו במתנה לאנשי ה ביתו. היא בינה, שנאמר בה, ישמח משה במתנת חלקו.

(סב) עשיראה, ברכת מזונא, הא אוקמוה רבנו, בשלשה, צריך כוס. ורזא דמלה, בגין דאיהי ה אהבת כלולותיך, דאינון אבהו, בכלל מכיל כלל. ולית לארכאה יתיר.

מסורת הזוהר

חלופי גרסאות

ח (ויקרא טו) פנחס את תרצה ציס תקוני זהר
 ס ירד. י בשני.
 סא (ירמיה ב) וירא קטו ציא.
 סב (ישעיה נד) גשא צג ציש. ט (ירמיה ב) וירא קטו ציא.

מאמר

הסולם

עשרה דברים למעבד בסעודתא

ח) ומסלקו מן הקרקע טפה, טפה. יורה על סוד אות י, כי העלאת הה' הוא ביי. כלומר שמגביהים ה' ספירות המלכות ממקומה. שהי' קרקע, ומכפילים אותה עם י, ולכוין שתקבל חמשים שערי בינה, (כנ"ל פנחס את תרצה) ט) ונותן עיניו בו, שהם בסוד היחוד יאהדונהי. דהיינו השילוב של הויה אדני, שיכוין שהויה, שהוא ז"א, מאיר בבת עין שהיא אדני. הויה מאיר בג' צבעי העין, לבן, אדום, ירוק, שהם חגית דז"א, אדני, מאירה בב' עפעפי עין, דהיינו הכסוים שעל העינים, ובב' אישונים שבעינים, ובשערות של עפעפי העין. י) ומשלחו במתנה לאנשי ביתו, ביתו היא בינה, שנאמר בה ישמח משה במתנת חלקו, כי משה זכה לבינה. וצריכים להדביק הכוס, שהוא המלכות, באורות הבינה.

דל, שמעטרו בתלמידים, היא עטרת הברית, דהיינו לחבר עמה מלכות דיסוד. שיורה על זוג יסוד ומלכות, להולדת נשמות שהי' תלמידים. ב עטרה, רומז על תפלה לעני כי יעטוף, שכל הברכות והתפלות מתעטפים, דהיינו שמתאחרים מלהתקבל, עד שתעלה תפלת העני. ותפלת העני, הוא תקון המלכות מצד ד' דאחד, הנקראת עני. ועל תקון זה רומז עטוף.

(ט) הדחה ושטיפה כמו וכו': ג) ד) הם הדחה ושטיפה שהם כמו וטהרו וקדשו. הטהרה הוא מימין שהוא חסד, והקדושה היא משמאל שהיא גבורה. כוס של ברכה נקרא מלכות, מצד הבינה שנקראת אלקים. ונקראת עטרה, מצד הכתר. ה) ח"י היא נקראת מצד היסוד, הנקרא שלום, שנאמר, וברית שלומי לא תמוט וגו'. אלא יהיה חי לעולם. וע"כ נקראת המלכות מצדו, חי. ה) מלא, מצד תפארת. דהיינו כשמקבלת מת"ת שלמעלה מחוזה, אז היא שלמה ומלאה. ז) ומקבלו בשתי ידיו, הרומזים על ב' ההין דהויה. שהי עליונה שהיא בינה, היא חסד, גה' תחתונה שהיא מלכות, היא גבורה.

סב) עשיראה ברכת מזונא וכו': תקון העשירי שעל השלחן של שבת. ברכת המזון הרי העמידו חכמים, בשלשה שאכלו כאחד שצריכים כוס, וסוד הדבר, הוא משום ששלשה, הוא בחינת אהבת כלולותיך, שפירושו אהבה של ג' כלל, שהם האבות, שכתוב בהם, בכלל מכל כל. כי כלולותיך היא מלשון כל, באברהם נאמר, והי ברך את אברהם בכל. ביצחק נאמר, ואכל מכל. וביעקב נאמר, יש לי כל. ואין להאריך בזה יותר, להיותו סוד נסתר. ברכת

סא) ונותנו בימין כי וכו': ונותנו בימין, כי ה' עליונה היא חסד, וה' שניה היא גבויה. וע"כ יתנו בימין, בה' ראשונה. (חשיי דף רע"ג ע"ב י) דף רע"ד ע"א)

(טג) כ ברכת המזון מן התורה מנין. שנאמר, ואכלת ושבעת וגו'. ושנינו בברייתא, וברכת זו ברכת הזן. את ה' אלהיך זו ברכת המזון. על הארץ, זו ברכת הארץ. הטובה, זו בונה ירושלים. וכן הוא אומר, ה' ההר הטוב הזה והלבנון. אין לי אלא לאחריו, לפניו מנין. שנאמר אשר נתן לך, משעה שנתן לך, חייב אתה לברכו.

(סד) ודרשו חכמים ז"ל, משה תיקן להם לישראל ברכת הזן, בשעה שירד להם המן. יהושע תיקן להם ברכת הארץ, בשעה שהכניסן לארץ. דוד ושלמה תקנו בונה ירושלים. עוד נמצא בפרשת המן, רמז לברכת מזון במן עצמו, שנאמר ו ובבקר תשבעו לחם וידעתם כי אני ה' אלהיכם .

(סה) אר"ש, רזא דאינון שבע זיינין דרשימין בתפלין, דהוא ד' שבשינין, דרמיזין לז' אוני דריאה דבינ, דבהון שאיב רוחא, ומניה מפיך צוציתא דנור, דדליק מפומיה. ועוד דאינון רמז, לשבעה יומי, ושבועי דמפסח לעצרת. ועוד דאינון רמיזין לשבעה קני מנרתא, דאית עליהו שבע בוציני קדישין. ועוד דאינון רמיזין, לשבעה ככבי לכת, דאינון מנהרי ברקיעא. ועוד דאינון רמיזין, לשבעה מדרגין, דעלמא עליהו קיימא. ואינון יסודא ושרשא ועיקרא דכלא. ועליהון אמרי חברייא, כל מאן דבעי לאנתא תפלין דרישא, מבעי ליה לאסתכלא באינון תרי שינין, דאינון רמיזין לאינון ד' זיינין, דאית בהון רמז רזין סתימין, עמיקין רמיזין .

מסורת הזוהר

חלוסי גרסאות

א (דברים ג, כ) (שמות טז) שמות קיט צ"י. כ ל"ג מכאן עד את ס"ו. ל בדפו"י כתבו ע"כ. מ שבעין. נ בדפו"י כתבו ע"כ.

מאמר

הסולם

שבע זיינין

ובבקר תשבעו לחם וידעתם כי אני ה' אלקיכם.

(סה) אר"ש רזא דאינון וכו' : אמר ר"ש הסוד של אלו שבע זיינין, דהיינו ג' זיינין שבש' של ג' ראשי, וד' זיינין שבשין של ד' ראשי, הרשומות בתפלין, שהוא זיינין שבשינין, הרשומות משני צדי התפלין, הן רומזות לז' אונות שבריאה של האדם, שבהם שואב רוח, ומוציא ממנו ניצוץ אש דולק מפיו. כי הרוח כלול מאש מים רוח. ועוד, שהן רמז לז' ימי השבת, ולז' שבועות שמפסח עד עצרת. ועוד, שהן רמזות בז' קני המנורה, שיש עליהם שבעה נרות קדושים. ועוד, שהן רמזות לז' ככבי לכת המאירים ברקיע. ועוד, שהן רמזות לשבע מדרגות, חגית נהי"מ שהעולם עומד עליהם, שהם יסוד ושרש ועיקר הכל. ועל שבע זיינין אלו, אמרו החכמים, כל מי שרוצה להניח תפלין של ראש צריך להסתכל

(טג) ברכת המזון וכו' : ברכת המזון מן התורה, מאין לנו, כי נאמר ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלקיך על הארץ הטובה אשר נתן לך. ולמדנו בברייתא, וברכת, זו ברכת הזן את הכל. את ה' אלקיך, זו ברכת על הארץ ועל המזון. אשר, את ה' אלקיך, זה ברכת המזון. על הארץ זו ברכת בונה ירושלים. וכן הוא אומר ההר הטוב הזה והלבנון. אין לי אלא הברכות שלאחר המזון, הברכה שלפני המזון מנין. הוא שנאמר, אשר נתן לך, שפירוש, משעה שנתן לך, עוד מטרם האכילה, חייב אתה לברכו.

(סד) ודרשו חכמים וכו' : ודרשו חכמים זכרונם לברכה, משה תקן להם לישראל ברכת הזן, בשעה שירד להם המן. יהושע תקן להם ברכת הארץ בשעה שהכניסם לארץ. דוד שלמה תקנו בונה ירושלים. עוד נמצא בפרשת המן, רמז לברכת המזון במן עצמו. שנאמר (דפ"י דף רע"ד ע"א)

פו) כי יי אלהיכם הוא אלהי האלהים ואדני האדנים האל הגדול וגו', תנינן, ודמות פניהם פני אדם. א' אלין לאו אינון כאינון כרובים, אינון אנפי רברבין, כרובים אנפי זוטרי, כרביא. פני אדם, כל דיוקנא כלילן בהו, בגין דאינון אנפי רברבין, ומתצירין בהו ציורין גליפין, בגלופי שמא דמפרש, בד' פטרין, מזריח מער'ב צפון דרום.

סז) מיכאל רשים ברשימו לסטר דרום, וכל אנפין מסתכלין לגבי פני אדם, פני ארייה פני נשיר פני שרר. אדם איהו דכר ונוקבא, ולא אתקרי אדם בר הכי. ומניה אתצירין ע' ציורין, מ' דרכב אלהים רבותים אלפי שנאן.

סח) שנאן, כללא דכלהו ציורי, שרר, נשיר, ארייה, ו' דא איהו אדם. פשיטו דאתכליל כחדא, ברזא דכר ונוקבא. וכלהו אלפין ו' ורבבן, כלהו נפקין מהני רזא שנאן. מהני דיוקנין מתפרשן כל חד וחד בסטרייהו, כמה דאתחזי לון.

סט) אלין אינון דקא משלבן חד בחד, וכליל ז' חד בחד, למהוי כל חד כליל בחבריה, שרר נשיר ארייה אדם, אתנהגן ברזא דארבע שמהן גליפן ו' סלקין לאתנהגא ולאסתכלא.

ע) ו' סליק לאתנהגא ולאסתכלא שור לאנפי אדם, סליק שמא אחרא,

חלופי גרסאות

מסורת הזהר

א' (תוקאל א) ב"א פה צ"א. ט' (תהלים סח) ב"א ס' ל"ג אלין. ע' ל"ג ציורין. פ' ורברבן. צ' ל"ג תו. פ' סליק. ר' ל"ג סליק לאתנהגא ולאסתכלא פה צ"ב.

רמות פניהם פני אדם

הסולם

מאמר

ארם זולתם. וממנו, מפני אדם, נצטיירו הציורים שבסוד הכתוב. רכב אלקים רבותים אלפי שנאן.

סח) שנאן כללא דכלהו וכו': שנאן, שבהכתוב, כולל כל הציורים, שהוא ראשי תיבות, שור, נשיר, ארייה, ו' היא אדם. שהוא התפשטות של סוד זכר ונקבה הנכללים כאחד. וכל האלפים ורבות כולל יוצאים מאלו החיות שבסוד שנאן, ומאלו הצורות מתחלקים כל אחר ואחד בבחינתו כמו שראוי לו.

סט) אלין אינון דקא וכו': אלו הן המשולבות אחת באחת, וכוללות זו מזו, שתהיה כל אחת כלולה בחברתה, שהן שור נשיר ארייה אדם, מתנהגות בסוד ארבעה שמות חקוקים, שהם אל הגדול הגבור והנורא, שעולים להתנהג ולהסתכל.

ע) סליק לאתנהגא ולאסתכלא וכו': עלה להתנהג ולהסתכל, שור אל פני אדם, עולה שם אחר מתעטר ונחקק בסוד שני צבעים, והוא השם אל. או חוזר לאחור והכסא חוקק

להסתכל באלו ב' שינין שהם רמוזים באלו ד' זיינין, שיש בהן רמז לסודות סתומים, הרמזים עמוקים. (ע"כ רע"ח)

מאמר ודמות פניהם פני אדם סז) כי ה' אלקיכם וגו': (כל המאמר הזה עד סוף הפרשה, מובא לעיל ב"א מאות פ"א עד אות צ"ב, ונתבאר שם בהסולס, ומשם תדרוש הביאור). למדנו, ודמות פניהם פני אדם. אלו אינם ככרובים, הם פנים גדולים, כרובים הם פנים קטנים כפני ילד. פני אדם, כל הצורות כלולות בהם. משום שהם פנים גדולים. ומצטיירין בהם צורות חקוקות בחקיקת שם המפורש בארבע רוחות העולם, מזרח מערב צפון דרום.

סז) מיכאל רשים ברשימו וכו': מיכאל רשם רשימה לצד דרום, וכל ג' הפנים, פני ארייה פני שור פני נשיר, מסתכלים אל פני אדם. אדם הוא זכר ונקבה, ולא נקרא בשם אדם. (דמו"י ה' רע"ד ע"א)

מתעטרא מחקקא ברזא דתרין גוונים, ואיהו אל. כדין אתהדר • לאחורא, וכרסייא חקיק וגליף ליה, ואתרשים לאתנהגא ברזא דשמא דא.

עא) וסליק לאתנהגא ולאסתכלא נשר לאנפי אדם, סליק שמא ה תדא, מתעטרא מתנהגא ברזא דתרין אנפין א וגוונים, לאתנהגא ב לאסתלקא בסליקו ג בעטורא, ואיהו גדול, כדין אתהדר ד לאחורא, וכרסייא חקיק וגליף ליה, ואתרשים לאתנהגא ברזא דשמא דא.

עב) סליק לאתנהגא ולאסתכלא אריה לאנפי אדם, סליק שמא חדא מתעטרא מהקקא ברזא דתרין אנפין ה וגוונים, לאתתקפא ולאסתקפא בתוקפיה, ואיהו גבור. כדין אתהדר ו לאחורא, וכרסייא חקיק וגליף ליה, ואתרשים לאתנהגא ברזא דשמא דא.

עג) אדם אסתכל בכלהו, וכלהו סלקין ומסתכלין ביה, כדין כלהו אצטיירן בגלופייהו בציורא דא, ברזא דשמא חד, דאקרי נורא. וכדין כתיב עלייהו, ודמות פניהם פני אדם. כלהו כלילן בהאי ז דיוקנא, והאי דיוקנא כליל לון.

עד) ועל רזא דא, אתקרי קב"ה, האל הגדול הגבור והנורא. דהא שמהן אלין גליפין אינן לעילא, ברזא דרתיכא עלאה, כלילא בארבע אתון ידוד, דאיהו שמא דכליל כל דיוקנין, אלין מחקקן גליפין בכרסייא, וכרסייא גליפא מרקמא בהו. חד לימינא, וחד לשמאלא, וחד לקמא, וחד לאחורא. רשימא בד' סטרין דעלמא.

עה) כרסייא כד סלקא, רשימא בארבע דיוקנין אלין. • אלין ארבע

חלוסי גרסאות

• לאחורא. ה אחורא. א במנין. ב לאסתכלא. ג עטורא. ד לאחורא. ה גוונים. ו לאחורא. ז ימינא. ח ל"ג אלין.

ודמות פניהם פני אדם

הסולם

מאמר

חוקק ומפתח אותו, ונרשם על ידו להתנהג בסוד השם הזה. (עא) וסליק לאתנהגא ולאסתכלא וכר' ועלה להתנהג ולהסתכל, נשר אל פני אדם, ועולה שם אחד מתעטר ומתנהג בסוד ב' פנים וצבעים, להתנהג ולהסתכל בדרך עליה בעטרה והוא השם גדול. אז חוזר לאחור, והכסא חוקק ומפתח אותו, ונרשם להתנהג בסוד שם הזה. (עב) סליק לאתנהגא ולאסתכלא וכר' עלה להתנהג ולהסתכל אריה אל פני אדם. ועולה שם אחד מתעטר ונחקק בסוד ב' פנים וצבעים להתאזר ולהתקשר בגבורה, והוא השם גבור. אז חוזר לאחור, והכסא חוקק ומפתח אותו, ונרשם להתנהג בסוד שם הזה. (דפו"י דף רע"ד ע"א)

עג) אדם אסתכל בכלהו וכר' פני אדם מסתכל בכל החיות וכולן עולות ומסתכלות בו. אז נצטיירו כולן בחקיקותיהן בציור זה, בסוד שם אחד הנקרא הנורא. ואז כתוב עליהם ודמות פניהם פני אדם. כולן כלולות בצורה זו, וצורה זו כוללת אותם. (עד) ועל רזא דא וכר' ועל סוד הזה, נקרא הקב"ה האל הגדול הגבור והנורא. כי שמות אלו תקונים הם למעלה, בסוד המרכבה העליונה, כלול בד' אותיות הויה, שהוא שם הכולל כל הצורות. צורות אלו חקקות ומפותחות בהכסא, והכסא נחקק ונרקם בהם. אחד לימין ואחד לשמאל ואחד לפנים ואחד לאחור. רשומות לארבע רוחות העולם. (עה) כרסייא כד סלקא וכר' כשהכסא עולה

שמהן עלאין, ם גטלין להאי כרסייא. וכרסייא אתכלל בהו, עד דנקטא ולקטא איגון ענוגין וכסופין, נתתא מלייא כאילנא דמלי ענפין לכל סטר, ומלייא איבין. כיון דנחתא, נפקו אלין ד' דיוקנין, מצירין בצירייהו, גליפין מנהרן, ם נציצן מלהטן, ואיגון זרעין זרעא על עלמא.

חלופי גרסאות

ט ליג גטלין. ם בוצינין.

מאמר

הסולם

ודמת פניהם פני אדם

גילה הוא רשום בארבע צורות אלו. אלו פירות. אחר שירד הכסא. יוצאות אלו ד' ארבע שמות עליונים, נושאים כסא הזה, צורות של החיות, מצירות בצירייהו, חקוקות והכסא נכלל בהם, עד שהכסא מקבל ולוקט מאירות נוצצות ולוהטות, והן זורעות זרע אלו התענוגים והחמודות, אח"כ, יורד הכסא על העולם. ביאור מאמר הזה תמצא נשיך פלא כמו אילן המלא ענפים לכל צד ומלא עם (דמויי דף רעיא ע"א)

טליס פרשת עקב.